

Tisdagen den 24 september

Kl. 13.00–15.04

§ 1 Avsägelse

Tredje vice talmannen meddelade att *Hanif Bali* (M) avlagt sig uppdraget som suppleant i arbetsmarknadsutskottet och i EU-nämnden.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

§ 2 Anmälan om kompletteringsval

Tredje vice talmannen meddelade att Moderaternas riksdagsgrupp anmält *Katarina Brännström* som suppleant i arbetsmarknadsutskottet.

Tredje vice talmannen förklarade vald till

suppleant i arbetsmarknadsutskottet

Katarina Brännström (M)

§ 3 Meddelande om frågestund

Tredje vice talmannen meddelade att frågestund skulle äga rum *torsdagen den 26 september kl. 14.00*.

§ 4 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2019/20:2

Till riksdagen

Interpellation 2019/20:2 Könsdiskriminering i Iran
av *Amineh Kakabaveh* (-)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 1 oktober 2019.

Prot. 2019/20:9
24 september

Skälet till dröjsmålet är resor.
Stockholm den 19 september 2019
Utrikesdepartementet
Ann Linde (S)
Enligt uppdrag
Håkan Åkesson
Expeditionschef

Interpellation 2019/20:4

Till riksdagen

Interpellation 2019/20:4 Fängslade strejkande arbetare i Iran
av Amineh Kakabaveh (-)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 1 oktober 2019.

Skälet till dröjsmålet är resor.

Stockholm den 19 september 2019
Utrikesdepartementet
Ann Linde (S)
Enligt uppdrag
Håkan Åkesson
Expeditionschef

Interpellation 2019/20:9

Till riksdagen

Interpellation 2019/20:9 Naturvårdsverkets inblandning i norska ange-
lägenheter
av Kjell-Arne Ottosson (KD)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 8 oktober 2019.

Statsrådet har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad
tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 20 september 2019
Miljödepartementet
Isabella Lövin (MP)
Enligt uppdrag
Egon Abresparr
Expeditionschef

§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motioner

2019/20:39, 42, 44, 58, 60 och 61 till kulturutskottet

2019/20:29, 53 och 56 till näringsutskottet

2019/20:45, 54 och 55 till näringsutskottet

Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Jan Ericson och Saila Quicklund har båda ställt frågor om skatten på drivmedel och om jag anser att skattebelastningen på privatbilismen är rimlig. Saila Quicklund har också frågat vilka alternativ till bilen jag anser att det finns för landsbygdsbefolkningen.

Jag vill inledningsvis säga att jag har förståelse för den oro som många känner för höga drivmedelspriser. Det finns många områden i Sverige där man är beroende av bilen. Prishöjningar liknande den i våras, som orsakades av ett stigande oljepris och en svag krona, slår hårt mot människor i dessa områden.

Oljeberoendet i transportsektorn gör att vi ständigt påverkas av utvecklingen i Mellanöstern och av Opecländernas agerande. Nyligen såg vi hur en drönarattack i Saudiarabien fick stor effekt på oljepriset och därmed också på svenska drivmedelspriser.

Drivmedelspriserna är visserligen fortfarande på lägre nivåer än före sommaren, men de kraftiga variationerna visar att oljeberoendet inte är hållbart, varken ekonomiskt eller för klimatet. Vi behöver i större utsträckning använda biodrivmedel och el för att transportera oss. Precis som vi gjorde med oljan som användes för uppvärmning av våra bostäder måste vi fasa ut de fossila bränslena i transportsektorn.

Vid årsskiftet 2020 höjs ambitionsnivån inom reduktionsplikten, och inblandningen av biodrivmedel ökar. Regeringen föreslår samtidigt i budgetpropositionen för 2020 att drivmedelsskatterna sänks. Förslaget medför att den högre bnp-indexeringen inte slår igenom 2020, utan skatten vid pump kommer bara att justeras i enlighet med den allmänna prisutvecklingen. Effekten är därmed densamma som när den tillfälliga frysningen av bnp-indexeringen genomfördes i och med riksdagens budgetbeslut hösten 2018.

Jag vill också påpeka att bilarna blivit mer bränslesnåla de senaste 15 åren och att dagens begagnade bilar drar allt mindre bränsle i takt med att fordonsflottan ställs om. Det innebär att det faktiskt inte är dyrare att köra en tio år gammal bil till jobbet i dag än vad det var för 15 år sedan.

Regeringens ambition är att skynda på utvecklingen mot mer bränslesnåla bilar. När jag tillträdde som finansminister hade vi ett system där vanligt folk via skatten fick vara med och bekosta nybilsköp. Supermiljöbilspremien, som den kallades, har vi ersatt med ett bonus-malus-system. Detta innebär att det i stället är de som har råd att köpa en ny bil med höga koldioxidutsläpp som bekostar bonusen till dem som köper en bil med låga koldioxidutsläpp – inte vanliga skattebetalare.

I och med övergången till den nya mätmetoden inom systemet, som sker vid årsskiftet 2020, skärps miljöstyrningen ytterligare. På det sättet styr vi mot en bilflotta med bilar som släpper ut mindre och som dessutom är billigare att köra.

Anf. 2 JAN ERICSON (M):

Fru talman! Krig är fred, frihet är slaveri och en skattehöjning är en skattesänkning. De första två känner vi igen från George Orwell, men det sista tillskriver vi Sveriges finansminister. För, ja, tro det eller ej: En skattehöjning på drivmedel från årsskiftet kallar finansministern alltså för en skattesänkning i sitt svar.

Att landets finansminister står i talarstolen i Sveriges riksdag och helt skamlöst påstår att en skattehöjning är en skattesänkning är både orimligt och ovärdigt. Hon vet såklart att det inte finns någon skattesänkning på drivmedel i regeringens budget – skatten kommer att öka från årsskiftet.

Möjligen kan man ändå med lite god vilja se positivt på finansministerns försök att vilseleda om drivmedelsskatterna. Att finansministern i Sveriges största skattehöjningsparti uppenbarligen skäms så mycket för sina skattehöjningar att hon i stället kallar dem skattesänkningar är kanske ett tecken på begynnande insikt.

Fru talman! Denna interpellation ställde jag den 5 juni. Det har ju gått lång tid sedan dess, och mycket har hänt i svensk politik och samhällsdebatt i denna fråga under sommaren. Jag kan dock konstatera att för Socialdemokraterna verkar protesterna mot det höga bensinpriset ha gått spårlost förbi. För många av oss andra har det däremot blivit ännu en påminnelse om hur många i Sverige som är helt beroende av bilen för att kunna arbeta, studera eller helt enkelt leva ett normalt liv.

Finansministerns svar är avslöjande. Hon skyller det höga bensinpriset på kronförsvagning och världsmarknadspriser. Dessa är självklart saker som påverkar drivmedelspriset, men hon glömmer att skatter och moms på skatten står för en betydande del av drivmedelspriset vid pump. Detta råder regeringen och ministern över, och det kan hon inte skylla på någon annan.

I augusti kostade bensinen nästan 16 kronor i genomsnitt. Över 60 procent av priset beror på koldioxidskatt, energiskatt och moms. Nästan 10 kronor per liter bensin utgörs av skatter. Vi kan också konstatera att bilismen betalar långt mer i skatt för drivmedlen än vad som motsvaras av samhällskostnaderna som bilismen medför.

Statens egen myndighet, Trafikanalys, har visat förhållandet mellan de skatter bilismen betalar och de kostnader bilismen medför i form av utsläpp, buller, olyckor och vägslitage. Trafikanalys uppskattar att bilismen i dag betalar 123 procent av sina kostnader. Bilismen är alltså enligt statens egen myndighet en kassako.

Bilismen är överbeskattad. Det är allvarligt i ett land som är stort och glesbefolkat och där vi politiker så ofta talar om att hela landet ska leva. Det finns en verklighet utanför storstäderna som alltför många vänsterpolitiker inte verkar se. Överbeskattning av transporter medför dessutom problem för näringslivet att rekrytera personal. Det driver också upp arbetslösheten och försämrar tillväxten.

Fru talman! Moderaterna har med detta som bakgrund tagit beslutet att i vår budget föreslå en skattesänkning på drivmedel på totalt 1 krona per liter. Vi moderater visar med vårt förslag att vi tar landsbygdens problem på allvar. Drivmedelsskatterna slår oerhört hårt mot människor på landsbygden. Vår skattesänkning gynnar alla, inte bara dem som bor i vissa utpekade kommuner och som får del av regeringens blygsamma skattesänkning på 130 kronor i månaden.

Fru talman! Socialdemokraterna och finansministern står helt tomhän-
ta och har inget alls att erbjuda dem som bor på landsbygden i stora delar
av Sverige. Då återstår endast att försöka vilseleda genom att kalla en skat-
tehöjning för en skattesänkning.

Men jag ska ge finansministern en chans till. Vad är finansministerns
svar till alla de landsbygdsbor som inte får del av regeringens skattesänk-
ning men som plågas av allt högre drivmedelsskatter, som upplever att de-
ras privata bilresande är en kassako för regeringen och som samtidigt inte
har råd att köpa en ny bränslesnål bil? Är det Miljöpartiets lådcykel som
gäller?

Anf. 3 SAILA QUICKLUND (M):

Fru talman! Jag ställde två frågor med koppling till regeringens ben-
sinskattehöjningar men fick tyvärr inte svar på någon av dem. I finansmi-
nisterns mycket generella svar angav ministern att det finns många områ-
den i Sverige där man är beroende av bilen – det började ju mycket lo-
vande. Det visade också på en viss förståelse hos finansministern, men den
blev ganska kortvarig.

Ministern framhåller sedan ensidigt att orsaken till bensinskattehöj-
ningen är stigande oljepris, svag krona, utvecklingen i Mellanöstern,
Opecländernas agerande och drönarattacken i Saudiarabien. Flera av de
här faktorerna påverkar ju bensinpriset till viss del, men finansministern
nämner inte regeringens egen del av höjningen, som dessutom är påverk-
bar.

Fru talman! Moderaterna sänker som bekant skatten med 1 krona per
liter under samma förutsättningar. Vi har lyssnat på människor. Och hela
Sverige ska leva.

Ministern fortsätter svaret med att lyfta fram behovet av att människor
köper nya bilar som är bränslesnåla, släpper ut mindre och dessutom är
billigare att köra. Låt oss konstatera att en ny bil kostar från 300 000 och
upp till 1 miljon – en astronomisk summa för många som lever på lands-
bygden i dag. Elbilar fungerar heller inte, särskilt inte i Norrland där jag
bor och verkar, eftersom kylan stör. Man kan heller inte dra speciellt tunga
släp med elbilarna.

Jag har vuxit upp i en liten kommun, Bräcke, och jag vistas också där
mycket på fritiden. På vägen där pendlar människor till jobbet varje dag.
Men det handlar också om fritidsaktiviteter, besök hos sjukvården, biblio-
tek och andra typer av aktiviteter.

Vägen, en av många dåliga vägar i länet, gör också att bilarna slås sön-
der varje år. Det är enorma kostnader – vi talar om tusentals kronor – som
går till reparationer. Lägg därtill bensinprishöjningen från regeringen. De
här människorna ska nu alltså straffas ännu hårdare via regeringens skatte-
höjning – förödande för människor som bor och verkar på landsbygden.

I en tv-intervju berättar en kvinna från Bergs kommun att hon pendlar
16 mil per dag till jobbet, och mannen pendlar 8 mil. Deras bensinkostna-
der ligger på upp till 5 000 kronor i månaden. Grannfamiljen har flyttat
från orten därför att man inte mäktar med att ta de här kostnaderna längre.

Reseavdrag anges av finansministern som en kompensation till människor. Men funktionshindrade, studerande och pensionärer får inte ta del av avdraget. Det är alltså inget bra argument.

Fru talman! Jag vill att ministern svarar på de frågor som jag ställde och som jag inte fick svar på. Jag repeterar dem:

1. Vad anser ministern att det finns för fullvärdigt alternativ för den betydande del av Sveriges befolkning som bor på landsbygden?
2. Varför straffbeskattar regeringen gång på gång människor som lever och bor på landsbygden?

Anf. 4 LARS BECKMAN (M):

Fru talman! Tack för två väldigt bra interpellationer av mina kollegor Jan Ericson och Saila Quicklund!

Jag vill påstå att det här är en av de viktigaste frågor som vi har att fatta beslut om i riksdagen just nu. Vill vi ha en levande landsbygd och ge människor möjlighet att bo i hela Sverige, eller ska vi straffbeskatta bort människor från landsbygden?

I mitt hemlän Gävleborg har vi många duktiga företagare. Vi har en stor tillverkningsindustri, inte minst i Hälsingland. Jag har gjort väldigt många företagsbesök i Gävleborg det senaste året, så många att jag tror att någon tidning till och med har räknat ut att jag har kört flest mil av alla riksdagsledamöter. Det är jag stolt över, därför att åka och besöka företagare och fråga dem vad som är viktigt och inte bara lyssna in utan påverka våra egna partier att föra en bättre politik är en viktig del av en riksdagsledamots uppdrag.

Jag ska ta ett exempel, fru talman, från Ljusdal och ett fantastiskt bra företag som har funnits länge och som är underleverantör till ett företag i Mjölby. Företaget tillverkar hytter. Som alla vet i dag är det i princip så med logistiken att en hytt som tillverkas en måndag i Ljusdal fraktas via lastbil ned till Mjölby natten mellan måndagen och tisdagen och är på plats i fabriken på tisdagsmorgonen.

Jag pratade med Sveriges Åkeriföretag i morse för att få en uppfattning om ungefär hur långt en långtradare går och hur många lastbilar man har i ett åkeri. Regionchefen för Sveriges Åkeriföretag berättade att genomsnittsföretagaren i Gävleborg har en eller två bilar. Bilarna rullar ungefär 20 000 mil per år och drar 4 liter per mil.

Det innebär alltså att Moderaternas skattesänkning med 1 krona per liter diesel förbättrar konkurrenskraften väsentligt för ett åkeri. Ett åkeri som har två bilar, som är genomsnittsstorleken i Gävleborg, kan alltså förbättra konkurrenskraften med ungefär 120 000 kronor per år. Fru talman, 120 000 kronor per år för det lilla åkeriet i Ljusdal, som kör de fantastiska hytterna ned till Mjölby!

Många åkerier kör i dag på drivmedlet HVO. Det innebär att man i princip är utsläppsfri. Många åkerier kör med Euro 6-motor. Regionchefen för Sveriges Åkeriföretag överdrev säkert lite grann, men han sa att i princip bidrar en bil med Euro 6-motor som kör genom en stad till att rena luften i staden.

Här är faktiskt finansministern och regeringen svaret skyldiga. Värnar man konkurrenskraften för de små företag som finns runt om i hela Sverige? Eller vill man straffbeskatta bort industrin från Gävleborg?

Fru talman! Om kostnaderna höjs, som gör att det blir svårt för ett företag att konkurrera prismässigt, kommer naturligtvis inte fabriken, i det här fallet i Ljusdal, att finnas kvar där, utan den kommer att flyttas till Mjölby.

Man måste ha en politik för helheten. Man kan inte straffbeskatta bort våra företag från landsbygden. Lägg därtill ett dåligt vägunderhåll. Jag har tidigare debatterat med infrastrukturministern om att vägarna i landet inte snöröjs eller halkbekämpas. Det är inte nog med att man kommer att få betala dyrt för drivmedlen; man får inte ens vägarna halkbekämpade.

Jag skulle vilja fråga finansministern om hon anser att man ska kunna bedriva tillverkning i hela Sverige med bibehållen konkurrenskraft.

Anf. 5 JÖRGEN BERGLUND (M):

Fru talman! När den ensamstående undersköterskan utanför Ramsele i Ångermanland ska ta sig till jobbet på sjukhuset i Sollefteå tar hon bilen. Det är ungefär sex mil enkel resa. Hon tar bilen, för annars hinner hon inte ta barnen till förskolan och skolan. Samma sak är det på eftermiddagen, då hon måste ta bilen därför att det annars blir svårt att hämta barnen före stängning. Hon behöver också ta bilen när barnen ska till sina kompisar och till fritidsaktiviteter, för att handla mat, gå på apoteket med mera. Kort och gott: Hon behöver ofta bilen, för annars klarar hon inte av att jobba eller att ta hand om sin familj.

Det här är verkligheten för många på landsbygden i Sverige men även i många av våra tätorter. Det är svårt, om inte omöjligt, att klara sig utan bil i stora delar av Sverige. Sverige är, som alla känner till, ett glesbefolkat land med långa avstånd.

Fru talman! Enligt finansministern ska den ensamstående mamman utanför Ramsele, och alla andra som behöver bilen varje dag, minsann vara med och betala för de utsläpp de orsakar. Klimatet hotas om vi inte höjer bensin- och dieselskatterna i Sverige ytterligare och ytterligare, för inget kan väl vara viktigare än att rädda klimatet?

Hur ser då våra utsläpp ut? Hur mycket påverkar den ensamstående mamman i Ramsele och alla andra svenskar klimatet med sin bilkörning? Sverige står, enligt uppgifter som jag tagit fram från Naturskyddsföreningens hemsida, för 1 promille av utsläppen av växthusgaser och 2 promille om vi räknar med vad vår konsumtion orsakar i andra länder. Av dessa utsläpp på 1 promille av världens utsläpp kommer ungefär en tredjedel från inrikes transporter, där privatbilismen räknas in.

Fru talman! En tredjedel av 1 promille – och finansministern vill fortsätta att höja priset på bensin och diesel, trots att vi ligger i toppen i världen i beskattning, för annars hotas klimatet!

Jag får inte det här att hänga ihop. Men finansministern kanske kan förklara för både mig och alla andra hur människor som behöver bilen ska göra för att undvika att alltmer av deras inkomst går till att betala höga bensin- och dieselräkningar.

Min andra fråga är vilka alternativ finansministern tycker att människor på landsbygden ska använda i stället för bilen.

Anf. 6 LARS JILMSTAD (M):

Fru talman! Jag är stockholmare och borde väl därför inte stå i talarstolen i denna debatt om bensinpriset. Om oss stockholmare sägs det ju att vi alla har så god tillgång till infrastruktur, till allmänna kommunikationer och, inte minst, till alla de cykelbanor som byggs. Det är sant att en del stockholmare klarar sig galant utan att behöva använda bilen särskilt mycket eller ens ha bil. Men detta gäller långtifrån alla. Det finns stockholmare som har svårt att få vardagspusslet att gå ihop.

I går träffade jag ett antal rätt så nyligen invandrade kvinnor. De talade ändå rätt hygglig svenska tack vare att de alla så snabbt som möjligt sökt sig ut i arbetslivet – ett arbetsliv som faktiskt fordrar en rörlighet. I och för sig träffade jag dem för att dela ut diplom för att de hade lärt sig att cykla – en fantastisk prestation av dem eftersom de inte cyklat som barn, som många av oss andra.

Allihop vittnade de för mig hur nödvändigt det är för dem att ha bil för att få vardagspusslet att gå ihop. De behöver bilen för att kunna skjutsa till dagis och för att ta sig till arbetet, ofta på andra sidan stan. Märk väl har de inte bara höga bensinkostnader att slåss mot utan även trängselskatter och inte minst parkeringsproblem. Numera är det till och med svårt att parkera i ytterförorterna utan hög kostnad eftersom stans miljöpartister har sett till att det ska kosta extra mycket pengar. Och i den mån det byggs nya bostäder med garage ligger garagen ofta långt från själva bostaden.

Det finns alltså en attityd gentemot bilismen i Stockholm som gör att det även för stockholmare är svårt att få vardagspusslet att gå ihop. Det är så många olika pålagor.

Jag lyssnade på dessa damer med stort nöje och stort intresse, och de var förbluffade över att man vill göra det så svårt för dem att komma in på arbetsmarknaden och i samhället. Det är givetvis inte bara bensinpriset det hänger på, men bensinpriset är en del av den stora kostnad som är förknippad med att de ska kunna komma in på arbetsmarknaden och kunna klara sitt vardagspussel.

Därför förenar jag mig med interpellanterna och de andra frågeställarna och undrar varför finansministern och regeringen vill göra det extra svårt för dessa unga kvinnor och alla andra som vill komma in på svensk arbetsmarknad och behöver bilen för att underlätta. Jag vill gå så långt som att påstå att bilen är ett integrationshjälpmedel.

Anf. 7 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Låt mig konstatera att sedan 2014, då denna regering tog över, har man försämrat konkurrenskraften för svensk åkerinäring med mellan 50 000 och 80 000 kronor per bil med de skattehöjningar man har genomfört på diesel. Dessutom har man försämrat möjligheterna för människor att bo kvar på landsbygden med ungefär 1 krona per mil ytterligare, vilket innebär uppåt 3 000 kronor per bil och år. För ett hushåll med två tre bilar innebär det en avsevärt större kostnad för att kunna bo kvar på landsbygden.

Landsbygden dör, transportererna blir dyrare och dyrare och konkurrenskraften för våra företag försämras. Vi är ett stort och glesbefolkat land som behöver både bilen och lastbilstransporterna. Företag flyttar från landsbygden och Sverige, och vi får behålla tomma industrilokaler och en ökande arbetslöshet. Allt som finns kvar med denna landsbygdsfientliga regering

är en ökad vargstam på landsbygden och fler naturreservat. Ni försöker förvandla landsbygden till ett museum, och det tänker jag aldrig acceptera.

Sverige måste också se över sitt bonus–malus-system. I Europa har man högre skatter när man har passerat 147 gram koldioxid per kilometer på lätta lastbilar medan Sverige har samma gräns på lätta lastbilar som på vanliga personbilar, vilket är helt orimligt.

Det är orimligt dyrt i Sverige att köpa och äga ett hantverksfordon. Detta göra det dyrt för våra små företag, hantverkare, lantbrukare, skogsentreprenörer med flera, som nu får skyhöga fordonsskatter och dessutom ökade bränsleskatter. Dessa bilar används för att sköta företag och skapa tillväxt och jobb i hela landet. Det är inte bara stenar man kör omkring i dessa lastbilar, utan det förekommer mycket annan hantverksverksamhet runt om i landet.

Fru talman! Sverige har bland de högsta bensin- och dieselskatterna i Europa. Sverige måste ha samma regler och samma skatter som övriga Europa. Annars snedvrids konkurrensen, och företagen och jobben flyttar utomlands. Sveriges bil- och landsbygdsfientliga regering måste bytas ut.

Avser regeringen att se över bonus–malus-systemet och rätta till de felaktigheter som gör att hantverksfordon och annat får orimligt höga skatter? När ni höjer bensin- och dieselskatterna, är då avsikten att människor på landsbygden ska stanna hemma i stället för att åka till jobbet?

Fru talman! År 1996 togs registreringskatten för bilar bort för att människor skulle byta bil. Det var bra för miljön och trafiksäkerheten. Nu chockhöjer regeringen fordonsskatten på nya bilar, vilket gör att människor tvingas behålla sin äldre bil eftersom det blir olönsamt att byta.

Regeringens skattepolitik gör att äldre bilar blir kvar. Är det ett nytt Kuba ni försöker skapa i Sverige där fordonsparken bara blir äldre och äldre för att människor inte längre har råd att byta bil? Det är inte bra för miljön.

Fru talman! Att straffbeskatta nybilsköp innebär att man försämrar för trafiksäkerheten också. Den som inte har råd att byta till en ny bil på grund av nya skatter kommer att ha en sämre trafiksäkerhetssituation.

Vilka mätbara klimateffekter kommer er skattechock på landets bilägare och landsbygden att ge?

Anf. 8 ANN-SOFIE ALM (M):

Fru talman! Detta är inget annat än en frihetsfråga för oss som bor på landsbygden. Det är också ett tydligt tecken på en mycket märklig politik från regeringen. Å ena sidan säger man att hela Sverige ska leva, å andra sidan höjer man skatten på människors vardag för oss som bor på landsbygden.

Det är en förvånande politik från en regering som säger att alla människor i hela Sverige ska ha samma möjligheter. Man tar ju möjligheterna från familjer som vill låta sina barn vara med på fritidsaktiviteter som de vill vara med på men som de måste avstå från eftersom det blir allt dyrare att skjutsa barnen dit.

Sverige har ett jordbruk och ett skogsbruk som ger Sverige livskraft och tillväxtkraft på många sätt. Jag och många med mig har jobbat länge för att vi ska ha en livsmedelsstrategi värd namnet. De gröna näringarna ger arbete, välfärd och livsmedel. Våra gröna näringar är livsnödvändiga

för öppna landskap och mångfald – och givetvis livsviktiga när krisen kommer.

Regeringens budgetproposition ger ökade bränsleskattekostnader för Sveriges jord- och skogsbrukare med nära 65 öre per liter från årsskiftet. Utslaget på näringen som helhet blir det 500 miljoner.

Hur anser Magdalena Andersson och regeringen att denna fördyring i en livsmedelsstrategi för Sverige, en livsmedelsstrategi som hela sju partier stod bakom, stärker och ökar den svenska primärproduktionen? Och hur stärker den svensk jordbruks- och skogsindustris konkurrenskraft?

Anf. 9 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Nu har flera av mina kollegor i den moderata gruppen ställt frågan till finansminister Magdalena Andersson: Varför riktar regeringen udden mot Sveriges alla bilförare?

Jag kan vara uppriktigt, fru talman, och säga att jag själv är från Stockholm och har förmånen att bo i innerstaden. Där har man inte bara tillgång till cykelbanor, utan där finns gångstråk och tillgång till buss, pendeltåg och tunnelbana. Med kollektiva färdmedel kan man ta sig till både flyg och järnväg, som binder ihop hela Sverige. Det är en förmån som jag och några få till i Sverige har.

Bilen är inte ett hjälpmedel bara för glesbygden. Man behöver inte åka till västra Götaland, Åmål, Norrland, Småland eller Skåne för att inse att bilen är nödvändig. Man behöver bara ta pendeltåget till våra yttre förorter eller kranskommuner i Stockholm. Det är bara att åka ut till Kungsängen. Den som bor ute i Kungsängen och jobbar i stan och som inte litar på pendeltåget tar bilen, och den som är småbarnsförälder och hämtar och lämnar på dagis eller träningen är tvungen att ta bilen.

Ibland när man lyssnar på regeringen kan man tro att bilägande är en genialisk affär, men att äga en bil är rent av en förlust. Inte nog med att det är höga bränsleskatter, utan bilen tappar i värde och har höga försäkringskostnader, slitage, vägskatt och trafikskatt. Det är en ren förlustaffär.

Jag kan ta min mor som exempel. Hon är lågavlönad flygplatskontrollant på Arlanda. När hon ska börja jobba sitt skift klockan tre på morgonen finns det inga kollektiva färdmedel som går ut till Arlanda. Det blir antingen taxi eller bil. Detta innebär att det finns människor här i Sverige som är tvungna att ta bilen för att åka till jobbet, för att tjäna ihop till sin enkla försörjning och för att ha råd att betala sin hyra.

Detta visar att politiska fundamenta inte funkar i Sverige längre. Vanligt folk säger att de måste kunna tanka bilen för att ta sig till jobbet, som finansierar vår gemensamma välfärd. Om det är något en klassisk socialdemokrat borde förstå, fru talman, är det att bilen är ett hjälpmedel för ta sig till jobbet för att finansiera vår gemensamma välfärd – vård, skola och omsorg – och ta hand om våra äldre. Jag kan lova att de flesta människor skulle ha fått mer pengar i plånboken om de hade avstått från bil, men den är helt avgörande för att de ska kunna ta sig till jobbet, betala sina räkningar och i bästa fall kanske spara en liten slant till nästa semesterresa eller till sina barn.

Min fråga är: Hur kan finansministern – en klassisk socialdemokrat som historiskt värnar om arbetarnas intressen – rikta udden mot dem som är i behov av bilen för att kunna ta sig till jobbet och som har byggt Sverige? Varför vägrar regeringen att sänka skatten för vanligt folk? I stället

riktar man udden mot våra medborgare, som får höjd skatt. Min fråga till finansministern är: Varför prioriterar inte finansministern hårt arbetande, vanligt folk? Varför riktar man udden mot dem som har minst marginaler i plånboken?

Prot. 2019/20:9
24 september

Svar på
interpellationer

Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Det är intressant att lyssna på hela gänget med moderata riksdagsledamöter, som plötsligt har vaknat upp och insett att vi har haft en indexering av bensinpriset sedan 1990. Det är en prisindexering som har funnits under lång tid. Moderaterna hade i sin förra budgetmotion en prisindexering. I år är den på 15 öre, och när Moderaterna lade fram sin budgetmotion för knappt ett år sedan var den 17 öre. Det hade Moderaterna i sin budgetmotion. Under åtta år med alliansregeringen var denna prisindexering en del av budgetpropositionen varje år. Nu säger Arin Karapet att jag riktar udden mot vanligt folk genom att prisindexeringen finns kvar. Då blir frågan varför Moderaterna i så fall, under åtta år i alliansregeringen och i förra årets budgetmotion, riktade udden mot vanligt folk.

Saila Quicklund säger att det är en straffbeskattning. Frågan måste då bli varför Saila Quicklund röstade för den större straffbeskattningen för innevarande år och varför Moderaterna föreslog en straffbeskattning varje år under de åtta åren med alliansregeringen. Någon ordning och reda får det vara också i ett oppositionsparti.

Det gäller även Jan Ericsons argument för om det är en skatthöjning eller en skattesänkning. Det finns minst två skatter som har en indexering på det sätt som bensinen har, i botten i lagstiftningen. Det är också brytpunkten för statlig värnsskatt. Båda har en kpi-indexering och en bnp-indexering som ligger i botten i lagstiftningen. Om man ändrar bnp-justeringen, innebär då detta att man höjer eller sänker skatten?

Det var många moderata riksdagsledamöter – jag skulle gissa att Jan Ericson var en av dem – som under den förra mandatperioden anklagade mig för att höja skatten när vi ändrade bnp-indexeringen i brytpunkten. Något slags inneboende logik borde även moderater ha i sitt resonemang. De menade och sa för fyra fem år sedan att regeringen höjde skatten när vi stoppade bnp-justeringen i brytpunkten. Då måste man med något slags logisk konsekvens också säga att den stoppade bnp-justeringen i bensinen är en skattesänkning. Allt annat bryter mot all inbördes logik. Detta borde även ett oppositionsparti kunna stå för.

Sten Bergheden säger att ingen har råd att byta till en ny bil efter den bonus-malus-justering som görs nu. Då vill jag bara påminna Sten Bergheden och lyssnarna om att de bilar som påverkas av den förhöjda malusen i bonus-malus-systemet är bilar som kostar ungefär en halv miljon kronor och uppåt. Alla som väljer en sådan bil har naturligtvis möjlighet att i stället välja en bil som släpper ut mindre. Då behöver man inte betala malusen. Man kan till och med välja en laddhybrid, kanske en svensk laddhybrid från Volvo. Då får man tvärtom en bonus.

Det är viktigt att hela landet kan leva och växa. I många delar av landet är man helt beroende av bilen, vilket jag för övrigt sa till Saila Quicklund redan i mitt första svar. Man är beroende av bilen, och därför är det viktigt att det finns underhåll av vägar och järnvägar. Det är därför vi har haft en satsning på kollektivtrafik i glesbygd. Jag är medveten om att man i stora delar av landet är beroende av bilen. Det är en av anledningarna till att vi

har gjort en särskild riktad skattesänkning för de människor som bor i de delar av landet där man är som allra mest beroende av bilen.

Anf. 11 JAN ERICSON (M):

Fru talman! Nej, finansministern, om man höjer skatten för människor vid årsskiftet är det inte en skattesänkning. Det spelar ingen roll hur finansministern argumenterar – höjd skatt är höjd skatt. Om man får en högre skattesats vid årsskiftet och betalar mer för bensinen på grund av höjd skatt är det inte en skattesänkning.

Anledningen till att Moderaterna plötsligt har vaknat, som finansministern säger, är inte så konstig. Bensinpriset har ökat dramatiskt sedan vi lämnade regeringsmakten 2014, och ansvarsfulla politiker måste agera när vi ser effekterna. Vi agerar. Vi sänker skatten med en krona vid årsskiftet. Sedan kan det läggas till att vi under alliansåren sänkte skatten på löneinkomster dramatiskt. Detta kompenserade delvis för att bensinpriset steg. I dag gör inte regeringen detta. Den sänker inte skatten för löntagarna med något enda öre vid det kommande årsskiftet, om man nu inte råkar tjäna lika mycket som vi riksdagsledamöter.

Vi moderater prioriterar hårt i statens utgifter. Exempelvis effektiviserar och lägger vi ned myndigheter, vi justerar ned biståndet till FN:s rekommenderade mål och vi slopar meningslösa byggsubventioner, ineffektiv klimatpolitik, meningslös arbetsmarknadspolitik, friår, familjevecka och elcykelpremier. Och vi stramar upp migrations- och integrationspolitiken. Då har man råd både att sänka skatter och att satsa på välfärden, polisen och kommunerna. Om man tar ansvar har man råd med detta.

Förutom finansministerns märkliga påstående i hennes anförande om att en skattehöjning är en skattesänkning kan jag konstatera att finansministern är lite raljant mot landsbygdsbefolkningen. Det talas om att man ska satsa på nya miljövänliga fordon. Men det är faktiskt så att inte alla har en privatekonomi som gör att man är i närheten av att ha råd att köpa en helt ny bil och därmed få del av denna bonus. För de flesta människor handlar det om att byta till en något nyare bil. Det har man mycket större möjlighet att göra om bensinskatten inte är för hög. Jag tycker att finansministern lite grann har tappat kontakten med verkligheten när hon tror att alla människor har råd att köpa en ny dyr elbil.

Regeringens politik fungerar tyvärr inte på något område i dag. Finansministern talar väldigt mycket om utsläpp. Men trots regeringens arbetsmarknadspolitik stiger arbetslösheten, och sysselsättningsgraden sjunker. Trots regeringens kriminalpolitik ökar skjutningarna, morderna och otryggheten. Trots regeringens migrationspolitik går kommunerna på knäna tyngda av icke-fungerande integration. Trots regeringens skolpolitik sjunker skolresultaten. Trots regeringens sjukvårdspolitik ökar vårdköerna. Trots regeringens bostadspolitik ökar bostadsbristen. Och trots regeringens klimatpolitik och ständiga skattehöjningar på drivmedel ökar utsläppen.

Under Alliansens tid hade vi lägre bensinskatt än i dag. Ändå minskade utsläppen. Med lite lägre bensinskatt skulle kanske fler låginkomsttagare på landsbygden ha råd att byta till en något nyare, mer bränslesnål och miljövänlig bil. Men så är det tyvärr inte i finansministerns värld.

Finansministern talar också mycket om satsningarna på landsbygden. Jag kan meddela finansministern att i de åtta kommunerna i min hembygd, varav ett antal är landsbygdskommuner och delvis glesbygdskommuner, finns det inte en enda människa som får någon som helst glädje av er landsbygds-satsning eftersom vi inte ligger i det geografiska området. Det blir inte ett öre i sänkt skatt. Man får bara höjd bensinskatt och en skatt på plastpåsar.

Anf. 12 SAILA QUICKLUND (M):

Fru talman! Finansministern fokuserar väldigt mycket på allianstiden och dåtid. Låt oss fokusera på nutid och det faktum att det kommer att bli dyrare att tanka för gemene man och för företagen.

Moderaternas sänkning av bensinskatten med 1 krona litern är ett viktigt besked för alla som är beroende av bilen och som behöver få ihop jobb- och familjeliv. Skattesänkningen gör det också lönsamt att arbeta och förbättra villkoren på landsbygden. Den stärker också tillväxtförutsättningarna och håller ihop landet, vilket är oerhört centralt och viktigt.

Jag är riktigt stolt över att Moderaterna ser hela Sverige och inte bara städerna. För Moderaterna är det viktigt att hela Sverige ska leva. Det är inte tomma ord. Det finns ett innehåll utifrån den verklighet som människor upplever och som vi har lyssnat till. Människors röster ska respekteras och lyssnas till.

Bensinupproret 2.0 har samlat över 630 000 medlemmar som också fortsätter att mobilisera sig mycket snabbt mot de höga drivmedelspriserna. Jag tog emot deras namnunderskrifter i maj månad när de uppvaktade på Mynttorget.

Fru talman! Av denna anledning blev jag oerhört förvånad över det som finansministern sa under en debatt i kammaren under våren med en riksdagskollega till mig. Finansministern uttryckte där och då något som kan tolkas som något nedsättande gällande Bensinupproret då hon hävdade: De är faktiskt inte så många. De har många konton, men om man tittar på deras demonstrationer är de faktiskt inte så många.

Fru talman! Jag häpnar. Det handlar om 630 000 människor från hela landet, och finansministern hävdar att de inte är så många utifrån antalet deltagare vid demonstrationerna.

Fru talman! Var är dessa människor? Varför reser de inte till uppvaktningarna och demonstrationerna? För det första jobbar de. I och för sig har arbetslösheten ökat väsentligt i en högkonjunktur och med regeringens politik. Men människor jobbar, och de kan inte åka 50, 80 eller 90 mil för att delta vid en demonstration på Mynttorget. För det andra kostar det. Med regeringens politik har också bensinpriset ökat. Det har regeringen sett till. Det är också orsaken till dagens interpellationsdebatt. Självklart skulle människor från Sveg, Bodsjö, Flatnor, Gäddede med flera orter vilja vara här. Men jag har angett varför de inte är det. De visar ändå på andra sätt på sitt engagemang och sin vilja. Det finns i dag nya kanaler där man kan uttrycka sig. Facebooksidan för Bensinupproret 2.0 med 630 000 medlemmar är ett bra besked om det.

Vi vill att människor ska engagera sig i frågor. Så funkar en demokrati; och det är lovvärt. Då känns det direkt ovärdigt när någon vill raljera kring Bensinupprorets stora engagemang. De ska visas respekt.

Jag ska nu ta upp de frågor som jag fortfarande inte har fått svar på. Vad anser finansministern att det finns för alternativ för den betydande del av Sveriges befolkning som bor på landsbygden? Och varför straffbeskattar regeringen gång på gång människor som bor på landsbygden?

Anf. 13 LARS BECKMAN (M):

Fru talman! Arbetslösheten ökar, företagsklimatet försämras och i bästa fall kan man säga att sysselsättningsgraden är oförändrad just nu. Regeringen säger själv att vi är på väg in i en lågkonjunktur. Det minsta man då kan begära, fru talman, är att vi har en regering som ser och tar ansvar för hela Sverige – som tar ansvar för sysselsättningen i hela Sverige och som tar ansvar för företagsamheten i hela Sverige.

Vi moderater vill sänka bensin- och dieselskatten med 1 krona per liter. Jan Ericson berättade förtjänstfullt varifrån vi tar pengarna för att finansiera detta. Skillnaden för ett åkeri blir 80 000 kronor per år och bil. Det innebär, fru talman, att när bensin- och dieselpriiserna har höjts kraftigt, av den anledning som finansministern har framfört, vill vi kompensera det genom att sänka dieselskatten.

Fru talman! Det är så som man på riktigt tar ansvar för konkurrenskraften. Det är så som man på riktigt tar ansvar för att det ska finnas jobb och småföretagsamhet i hela Sverige. Jag vill nämligen att det även fortsättningsvis ska finnas en tillverkningsindustri i Ljusdal, en tillverkningsindustri som är världsledande på en del områden och en tillverkningsindustri som tillverkar sina produkter i Ljusdal för att de ska skeppas ut över hela världen. Då måste man kunna ha en konkurrenskraft. Skillnaden blir alltså 80 000 kronor per bil och år för ett åkeri. Det är en väsentlig skillnad i konkurrenskraft.

Finansministern måste därför svara på frågan: Värnar denna regering konkurrenskraften? Värnar denna regering företagsamheten i hela landet? Värnar denna regering att det ska finnas möjligheter för tillverkande företag i hela Sverige?

Anf. 14 JÖRGEN BERGLUND (M):

Fru talman! Detta är en intressant debatt att lyssna på. Eftersom detta är mitt sista inlägg vill jag naturligtvis få svar på den fråga som jag är mest intresserad av, nämligen vilka alternativ till bilen som finansministern anser finns för de människor som bor på landsbygden. Om jag ska vara mycket positiv i min tolkning kan jag antyda att finansministern anser att de får köpa en ny bil som drar mindre bränsle.

Jag kommer osökt att tänka på vad den franska drottningen före revolutionen, Marie Antoinette, sa när människor gnällde över höga brödpriser. Hon sa att de kunde äta bakverk i stället. Detta blir något liknande.

Är det inte bättre att finansministern faktiskt erkänner att skatterna på bensin och diesel inte är till för att vi ska få en bättre miljö? Det handlar i stället om att finansiera friår och familjeveckor, det vill säga åtgärder som innebär färre som jobbar och mindre skatteintäkter – och det får alla som behöver bilen i sin vardag betala för.

Anf. 15 LARS JILMSTAD (M):

Fru talman! Som jag sa tidigare är jag från Stockholm. Definitionsmässigt borde jag därmed kanske inte stå här, för alla i Stockholm förut-sätts ju ha god tillgång till allmänna kommunikationsmedel. Vi hörde också tidigare i talarstolen från en stockholmare boende i innerstaden som bekräftade detta för egen del.

Själv kommer jag från en av ytterstadsdelarna, Farsta. Man kan konstatera att Farsta är en av de stadsdelar som har alldeles för få jobb i när-området – det borde finnas många fler jobb, så att folk slapp de långa resorna. I stället har vi den situationen att många måste resa och få vardagspusslet att gå ihop. De har inte bara ett högt bensinpris att tampas med utan även trängselskatter, svåra parkeringsförhållanden, en allmän trängsel och så vidare. Men många av dem är ändå tvingade att ta bilen.

Jag hörde inte finansministern säga ett enda ord om det jag sa i mitt förra anförande om bilen som en integrationsfrämjande del av människors vardag. Jag träffade alltså häromdagen ett antal unga invandrade kvinnor som, för att kunna ha ett arbete och för att kunna få vardagspusslet att gå ihop, var tvungna att ha bil och köra bil under de svåra förhållanden det innebär att bo i Stockholm, inklusive de kostnader som är förknippade med det. Alla dessa skulle vara tacksamma för en sänkning av bensinpriset med en krona, och det skulle i förlängningen faktiskt verka integrationsfrämjande.

Jag saknar alltså finansministerns kommentarer kring detta och nödvändigheten av ett vettigt bensinpris.

Anf. 16 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Debatten har inte gett några svar på de frågor jag ställde.

Jag kan ändå konstatera att ministern alltså tycker att det är acceptabelt att konkurrenskraften här i Sverige har försämrats med mellan 50 000 och 80 000 kronor per lastbil under hennes tidiga regeringsår. Det innebär att Sveriges konkurrenskraft försämras ännu mer när världen nu går in i en lågkonjunktur. Vi pratar om en skattesänkning för att förstärka konkurrenskraften och förbättra för åkerifolket och för folk som behöver bil och lastbilar, medan ni talar om att fortsätta höja skatterna för desamma, Magdalena Andersson. Detta är allvarligt, och det kommer att slå hårt mot landsbygden.

Kombinationen av höga världsmarknadspriser och Europas högsta skatt gör att situationen här i landet blir ohållbar när det gäller våra bensin- och dieselskatter. Företag, bilägare och andra protesterar ju i dag, och det anmärkningsvärda är att regeringen är så tondöv för det muller som hörs ute i hela landet och på landsbygden. Det enda råd jag kunde urskilja i ministerns svar, fru talman, är att de hantverkare och andra som behöver köpa en ny bil för att kunna fortsätta sin verksamhet får köpa en mindre och mer bränslesnål bil. Det är ett oerhört dåligt sätt att tala om de människor som faktiskt behöver dessa bilar för att kunna sköta sitt jobb. Ni försämrar konkurrenskraften för dem i deras arbete dagligen, Magdalena Andersson.

Fru talman! Ministern är tydligen också nöjd med det bonus–malus-system vi har, där hantverkare i Sverige ska betala mer än Europas hantverkare. Man är nöjd med att åkerifolket ska betala 50 000–80 000 mer per lastbil, och man är nöjd med att bilister i Sverige ska betala 2 000–3 000

kronor mer per bil. Det enda den här regeringen satsar på och värnar om på landsbygden är en ökad vargstam och fler reservat. Så här kan vi inte ha det, fru talman.

Anf. 17 ANN-SOFIE ALM (M):

Fru talman! Ministern höjer tonläget en oktan här i talarstolen.

En prisindexering är något som vi här inne har makten att förändra, men i stället driver regeringen skatteförslag som leder till ytterligare klyvning och sämre tillväxt. Två kommuner, Bengtsfors i Dalsland och Munke-dal i Bohuslän, ligger grannar. De har liknande förutsättningar men värderas helt olika i regeringens budget, där en får skattesänkningar och en blir utan. Båda har en befolkning som behöver bilen i vardagen, men där är skatteökningen lika. Hur får detta Sverige att hålla ihop? Hur får det Sverige att hålla ihop att stad ställs mot land och bilen – mobilitet – blir en klassfråga?

Jag fick inget svar från finansministern gällande hur de gröna näringarna ska kunna få konkurrenskraft och tillväxtkraft. Man pungslår våra gröna näringar med 500 miljoner när man i stället skulle kunna ge bättre förutsättningar för att vår livsmedelsstrategi ska gå att genomföra. Detta sker i ett läge som är ganska bekymmersamt. Regeringens mål om EU:s lägsta arbetslöshet har fullständigt gått i kras. Att vi har rasat i rankningen är ett faktum, men den här regeringen verkar utöva en politik som är direkt destruktiv för de gröna näringarna. Detta kommer inte att hjälpa våra arbetslöshetssiffror – tvärtom.

Regeringen behöver i stället rusta Sverige för den lågkonjunktur som kommer. Sverige behöver en landsbygds kärleksfull politik, och det klarar inte den här regeringen av att leverera.

Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Det har flera gånger påståtts att jag inte har svarat på frågan vad en del människor har för alternativ. Jag svarade redan i interpellations-svaret att det för många människor i Sverige inte finns något alternativ till bilen. I stora delar av landet är man helt beroende av bilen. Det sa jag i mitt första inlägg, och jag sa det i mitt andra inlägg, men nu kommer det ändå påståenden om att jag inte har svarat på frågan. Jag har svarat på frågan: För många människor finns det inget alternativ till bilen. Det är jag väl medveten om. Man behöver bilen för att kunna ta sig runt – för att ta sig till jobbet och för att köra barnen till träning.

Några moderater har också frågat mig om bil i Stockholm. Här i Stockholm finns ofta alternativ, men kollektivtrafiken är inte alltid utbyggd på det sätt den skulle kunna vara. Det finns också problem med parkeringsplatser i Stockholm. Men Moderaterna kanske framför allt skulle ställa dessa frågor till de moderater som styr i Stockholmsregionen och i Stockholms stad. Det har funnits diskussioner där just Moderaterna i Stockholms stad väl har minskat möjligheterna till parkering i Stockholms stad. Det är Moderaterna i regionen som styr över kollektivtrafiken, och det finns naturligtvis goda möjligheter att internt i det moderata partiet säkerställa att fler i Stockholm har ett alternativ till bilen. Det är rimligen en bra möjlighet.

Ytterligare något som har kommit upp i debatten är följande: Jag svarade Sten Bergheden att människor som köper en ny bil naturligtvis har möjlighet att välja en bil som inte släpper ut lika mycket och därmed slippa malus. Jan Ericson påstår då plötsligt att jag säger att alla kan köpa en ny bil. Det var inte det jag sa. Att påstå det är att vrida mitt svar på ett sätt som gör att den här typen av debatter – och alla andra politiska debatter – blir väldigt svåra, Jan Ericson. Jag svarade att den som köper en ny bil för en halv miljon, som var det Sten Bergheden talade om, kan välja att köpa en bil som inte släpper ut och på så sätt slippa malus. Jag sa *inte* att alla har möjlighet att köpa en ny bil, och det vet Jan Ericson. Han borde inte ställa sig i talarstolen och påstå något sådant.

Jan Ericson borde också fundera över när han talar om skattesänkning och när han talar om skattehöjning. När jag hade debatter med moderata riksdagsledamöter för fyra fem år sedan, då effekten av den förändring av brytpunkten vi gjorde var att människor fick en skattesänkning vid årsskiftet, kallade moderater det en skattehöjning. Vi hade nämligen tagit bort en indexering som hade inneburit en ännu större skattesänkning. Då gick det bra att kalla en skattesänkning en skattehöjning.

Jag säger inte att den logiken är rätt eller fel. Jag säger bara att om Moderaterna behåller sin logik är det som regeringen gör att betrakta som en skattesänkning. Jag lägger ingen värdering i om man kallar det för det ena eller det andra. Mitt enda krav är att Moderaterna har en inbördes logik i hur de argumenterar. Det är kammaren och jag värda.

Frågan är vad som är bäst för landsbygden i det långa loppet. Sverige är ett glest befolkat land. Vi kommer att behöva bilen också i framtiden. Vi är beroende av den. Det bästa är att vi ställer om vår fordonsflotta på samma sätt som vi gjorde med oljepannorna. Det är precis det regeringens politik syftar till. Det är därför vi har ett bonus–malus-system, för att nya bilar ska vara mer miljövänliga. Det betyder att de begagnade bilarna också kommer att bli mer miljövänliga.

Därför ökar vi också reduktionsplikten, så att mer av det vi kör på är svensktillverkat biodrivmedel och så att vi i framtiden inte ska behöva vara lika beroende av vad som händer i Mellanöstern när det gäller våra möjligheter att köra den bil vi alla vet att vi är beroende av.

Anf. 19 JAN ERICSON (M):

Fru talman! Finansministern medger äntligen att det för många inte finns något alternativ till bilen. Det är bara synd att hon inte drar några slutsatser av detta och inser att man behöver göra det realistiskt möjligt för folk att fortsätta köra bil på landsbygden och, för dem som behöver det, i storstadsområden.

Finansministern försöker som vanligt skylla ifrån sig på allting, prata bort problemen och förvilla i debatten. Men vi går inte på detta. Om skatten ökar med 15 öre vid pumpen när man köper bensin får man högre skatt. Om man i stället får 1 krona lägre skatt är det en skattesänkning.

Antingen bryr man sig om företagsklimatet och landsbygden, eller också gör man det inte. Det är inte konstigare än så.

Jag blir lite upprörd när finansministern och framför allt hennes parti och partivänner raljerar lite grann över de 630 000 människorna i Bensin-uppröret. Jag hör ofta påståenden om att det bara är storstadsbor som kör omkring i suvar och att det är de som får sänkt skatt med Moderaternas

politik. Det är närmast en förolämpning mot alla som är beroende av bilen, oavsett om man bor i Storstockholm eller Svenljunga. Det finns inte 630 000 storstadsbor som kör omkring i suvar, och det är inte de som har skrivit under Bensinupproret.

Många som bor på landet och i staden behöver bilen. Det har vi konstaterat i debatten. Vi har också konstaterat att myndigheten Trafikanalys fastställer att bilismen är överbeskattad. Vi kan konstatera att Moderaterna tar detta på allvar och därför sänker drivmedelsskatten med 1 krona. Vi kan också konstatera att regeringen inte gör någonting. Därmed antar jag att den här debatten är avslutad, för den här gången.

Anf. 20 SAILA QUICKLUND (M):

Fru talman och finansministern!

Moderaterna delar alla ambitioner att minska utsläppen och beroendet av fossila bränslen. Det är självklart. Men hela priset för den nödvändiga omställning som vi står inför kan inte läggas på dem som lever på landsbygden och är beroende av bilen och som inte heller har några alternativ.

I stället för att straffbeskatta landsbygden för Sveriges stora avstånd behöver klimatarbetet ta sikte på den verkliga boven: kolkraftverken runt om i Europa och världen. De växer nu i allt snabbare omfattning. Vi måste ha en omställning som hela Sverige kan vara med på. Den ska inte bara handla om att åka mer kollektivtrafik i storstäderna eller att rika människor ska köpa elbilar. Man ska kunna bo i hela Sverige, inte bara i storstadsregionerna.

Bil är inte något lyxigt utan ett krav för att hela Sverige ska kunna leva och fungera, för att man ska kunna ta sig till jobbet och träningen eller hämta på förskolan. Företag behöver kunna leverera produkter och tjänster. Det är också här jobben finns, vilket är viktigt.

Till sist vill jag säga att den gröna omställningen behöver en folklig förankring för att bli trovärdig och respekterad. Människors röster från den riktiga verkligheten där ute ska också beaktas och respekteras.

Med de orden vill jag runda av den här viktiga debatten som jag tackar både fru talmannen och finansministern för.

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Sverige har lyckats ställa om vår uppvärmning av våra hus, inte tack vare moderat politik utan tack vare politik som drevs av en socialdemokratiskt ledd regering. Vi bytte våra oljepannor till mer miljövänliga alternativ såsom luftvärmepumpar, bergvärme, pelletsbrännare och annat.

En likadan omställning ska vi såklart göra med bilen. Det är för det regeringen har en aktiv politik. Det ska bli mer svenskt biodrivmedel i tanken, och vi har ett tydligt stöd för den som köper en miljövänlig bil så att det kommer ut fler miljövänliga bilar på andrahandsmarknaden. På så sätt får alla som kör bil större möjligheter att använda bilen i sin vardag.

Självklart behövs också mer politik för att hela landet ska kunna leva och växa. Vi behöver se till att förbättra underhåll av vägar och järnvägar. Regeringen har lagt fram den största ökningen någonsin på underhåll av vägar och järnvägar. Det kommer dessutom ytterligare pengar i den här budgeten. Vi lägger ytterligare resurser på att bygga bredband i hela landet. Vi ger fortsatt stöd till kommersiell service, vilket är nödvändigt för

att man ska kunna driva företag och leva på landet. Vi ökar den statliga servicen. Vi skapar lärcentrum. Och vi har skattereduktionen.

Därutöver gör vi om kostnadsutjämningsystemet, vilket stöttar kommuner så att de ska kunna ha bra service i hela landet. Det är utöver de 35 miljarder i ökade resurser till kommuner och landsting som regeringen tillförde under förra mandatperioden. Därutöver jobbar vi med livsmedelsstrategin, och vi flyttar ut myndigheter. Det är en bred politik för att hela landet ska leva.

Det är viktigt är att vi kan debattera det i riksdagen. Jag är dock lite bekymrad över en del av de saker som har sagts i debatten i dag. Man säger att Sverige blir ett nytt Kuba, man klagar på Miljöpartiet i fullmäktige och man liknar mig vid andra meningsmotståndare. Det tror jag inte att svenska folket eller de som bor på landsbygden menar.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2018/19:284 om momsbeläggning av sjukvårdstjänster

Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Hans Rothenberg har frågat mig vad jag och regeringen avser att göra för att hantera de negativa konsekvenserna av Högsta förvaltningsdomstolens dom i juni förra året om mervärdesskatt vid uthyrning av sjukvårdspersonal.

I den domen tolkade Högsta förvaltningsdomstolen mervärdesskattelagens regler i ljuset av EU-rätten och kom fram till att bemanningsföretags uthyrning av sjukvårdspersonal inte ska undantas från mervärdesskatteplikt. Skatteverket kom därefter med ett ställningstagande om uthyrning av personal inom vårdsektorn där myndigheten talar om hur man tolkar domen. Ställningstagandet tillämpas sedan den 1 juli av Skatteverket.

I det ersättningssystem som finns för mervärdesskatt i verksamheter som är undantagna från skatteplikt, till exempel hälso- och sjukvård, lämnas ersättning enligt schablon till landstingen avseende kostnader för mervärdesskatt hos privata utförare.

Riksdagen beslutade 2019 om ett tillkännagivande som innebär att regeringen skyndsamt ska göra en konsekvensanalys av Skatteverkets tolkning att konsultlösningar i vården är mervärdesskattepliktiga och vid behov återkomma med ett förslag som neutraliserar konsekvenserna för vårdgivare och patienter snarast möjligt. Ärendet om riksdagens tillkännagivande bereds nu i Regeringskansliet.

Regeringen har i budgetpropositionen föreslagit ett tillfälligt statsbidrag till landstingen för att de ska kunna ersätta de aktörer som berörs av mervärdesskattekostnader för hyrpersonal inom vården. Satsningen omfattar 210 miljoner kronor per år under en treårsperiod och möjliggör för landstingen att underlätta för privata vårdgivare att anpassa sig till det nya rättsläget.

I budgeten aviseras även att regeringen skyndsamt ska tillsätta en utredning för att se över om det finns EU-rättsliga förutsättningar för att i stället införa en alternativ ordning som innebär att dagens effekter neutraliseras för berörda aktörer. Om sådana föreligger ska förslag lämnas.

Anf. 23 HANS ROTHENBERG (M):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret! Högsta förvaltningsdomstolen har nyligen i en dom ansett att uthyrning av sjukvårdspersonal, såsom läkare och sjuksköterskor, är momspliktig om uthyraren inte samtidigt är en vårdinrättning med egna patienter, journalföring etcetera. Denna moms blir i de flesta fall en kostnad för köparen av tjänsterna. Normalt sett är det ett momsfritt vårdbolag som därför helt eller delvis saknar avdragsrätt för moms. Sjukvårdstjänster i Sverige är i dag undantagna från skatteplikt för mervärdesskatt, medan uthyrning av personal i största allmänhet är en skattepliktig omsättning.

Skatterättsnämnden och Högsta förvaltningsdomstolen har nu, baserat på avgörande i EU-domstolen, bland annat ett förhandsbesked, bekräftat att även uthyrning av personal inom sjukvårdssektorn ska anses som en skattepliktig omsättning. Det är något som Skatteverket sedan den 1 juli i år tillämpar.

Detta betyder att företag som hyr ut personal måste börja betala moms på sin omsättning, även om det handlar om tjänster som egentligen är sjukvård. Undantag gäller om företaget till mer än 75 procent omsätter egna sjukvårdstjänster, det vill säga de riktar sig direkt till *en* vårdtagare.

Skatteverkets ändrade tillämpning innebär att uthyrning av vårdpersonal anses som momsskattepliktig uthyrning i stället för som tidigare från momsskatteplikt undantagen sjukvård. I princip innebär detta att all privat verksamhet, utom den som bedrivs genom egen mottagning, numera är momspliktig.

Fru talman! Konsekvenserna blir stora för alla aktörer i hela vårdkedjan med en uppenbar risk att köer och väntetider blir längre och att personalbristen med all sannolikhet ytterligare kommer att öka. Därtill är den nu genomförda förändringen okänd för de flesta inblandade, och definitivt för den breda allmänheten.

Domen, och inte minst Skatteverkets uttolkning av densamma, vänder upp och ned på en etablerad hantering av köp av hälso- och sjukvårdstjänster då privata vårdgivare inte kan kompensera sig för den avsevärt ökade momskostnaden. Sannolikt innebär det att flera vårdgivare och flera vårdföretagare får lägga ned sin verksamhet.

Fru talman! Ministern sa i sitt svar att regeringen nu tittar över och utreder frågan. Ja, den utreds, och det sker på riksdagens initiativ. Det är bra, men det är synd att det ska behövas. Risken är att det som kommer ut av denna beredning blir ett lappande och lagande i stället för det som behövs, nämligen en ny lagstiftning på området. En ny lagstiftning är det som behövs, och en sådan är möjlig.

Jag skulle vilja ställa ett par frågor till finansminister Magdalena Andersson. Under den tid då detta pågår vore det intressant att få veta vad ministern och regeringen vill i frågan. Har regeringen någon idé om hur den vill att det hela ska fungera i framtiden? Är det ministerns ambition att låta ordningen återgå till hur det var före Skatteverkets beslut?

Anf. 24 KJELL JANSSON (M):

Fru talman! Finansministern! Jag vill höra varför finansministern och regeringen vill slå undan benen för en hel bransch. Det är en bransch som har höjt kvaliteten i vården, skapat konkurrens och till stor del hjälpt landsbygden att ha läkare. Det är svårt att rekrytera läkare ute på landsbygden,

och där är hyrläkarna faktiskt räddningen för att man ska kunna ha kvar små läkarstationer som kan hjälpa befolkningen. På landsbygden bor många gamla som behöver mer sjukvård än kanske vi som är i medelåldern.

Jag har ytterligare en fråga till finansministern, fru talman. Varför kan man inte implementera moms på ett sjyst sätt genom god ordning om man vill ha moms på dessa tjänster? Om man anser att skälen till det är tillräckligt starka borde man ha en sjyst implementering genom att göra en proposition som sedan går vidare till Lagrådet. På så vis får dessa företag en förutsättning att bli momsredovisningsskyldiga och inte bara ta ut moms på de intäkter de redan har. Vad är skälet till detta? Är skälet, fru talman, att man vill ha ihjäl dessa små vårdföretag och privata vårdföretag i Sverige?

Anf. 25 ANN-SOFIE ALM (M):

Fru talman! Riksdagen har uppmanat regeringen att snarast göra en konsekvensanalys av vårdmomsens effekter. Jag skulle vilja att finansministern tittade lite närmare på den undersökning som Vårdföretagarna har gjort.

Vård och omsorg ska enligt lagstiftningen vara fri från moms, oavsett regi. Skatteverkets rättsliga tolkning snedvrider villkoren mellan privata och offentliga vård- och omsorgsgivare på ett allvarligt sätt. Privata vård- och omsorgsgivare verkar sida vid sida med offentliga vårdgivare som får momskompensation från staten och därmed inte påverkas så hårt av ändrade momsregler. Men privata vårdgivare får stå för hela momskostnaden eftersom de inte har avdragsrätt.

Om jag fick spekulera fritt skulle jag konspiratoriskt kunna titta på detta och tro att när Reepalus utredning föll då det inte fanns tillräckligt med stöd för den inför man orättvisa skatteregler som dessa i stället för att göra det svårt för privata vårdgivare.

Jag vill berätta hur verkligheten ser ut. Om vi i dag skulle ta bort de privata vårdgivarna skulle vården i Sverige inte klara sig. I Västra Götaland svarar 18 av 49 sjukvårdsföretag i en undersökning att de tappar avgörande kompetens i verksamheten på grund av vårdmomsen. Själv har jag en läkare som nu flyttar till Norge. Det är inte långt ifrån där jag bor, men för mig blir det avgörande då jag måste börja om med min sjukvårdshistoria med en annan läkare. Detta sker på grund av vårdmomsen.

19 av 49 sjukvårdsföretag i Västra Götaland blir tvungna att direkt eller på sikt minska omfattningen på sin verksamhet. Detta sker i Västra Götaland som har en ganska stor läkarbrist och väldigt stor geografi. Det är svårt där att få vård i rätt tid. Med detta kommer det att bli än svårare, och det är landsbygden som än en gång får betala.

Sju stora vårdgivare i Västra Götaland överväger att helt avveckla sin verksamhet som en konsekvens av vårdmomsen. Hur kan regeringen gå vidare med detta förslag när man förstår, om man läser undersökningen, och ser hur det ser ut ute i Sverige, det vill säga att vårdföretag kommer att lägga ned? Det finns inte nog kompetens att anställa inom den offentliga sektorn, om dessa vårdföretag skulle läggas ned.

9 av 49 vårdföretag trappar ned eller avslutar samarbeten med andra vårdgivare. Detta sker i en tid då det finns fler och fler multisjukdomar, som man behöver ha samarbete om över vårdgränser mellan offentlig och privat sektor. Här försvårar regeringen för den privata sektorn något alldeles oerhört. Det är landsbygdens folk som återigen kommer att få betala.

Jag skulle gärna vilja höra finansministerns lösning på detta.

Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Detta är mitt femte år som finansminister, men det som nyss hände i talarstolen här är något som jag aldrig har varit med om och något som måste sägas vara oerhört uppseendeväckande. Jag syftar på det riksdagsledamoten Ann-Sofie Alm säger. Regeringen har ju över huvud taget inte ändrat någon lagstiftning, utan det här handlar om en lagstiftning som har ett EU-direktiv i botten. Ann-Sofie Alm menar att nya regler nu införs på grund av att Reepaluutredningen föll.

Men det här är ju en dom från Högsta förvaltningsdomstolen. Menar riksdagsledamoten att Högsta förvaltningsdomstolen gör en tolkning av lagstiftningen på grund av beslut som riksdagen har fattat vad gäller Reepaluutredningen? Menar hon att Högsta förvaltningsdomstolen driver egen politik? Det är en oerhört allvarlig anklagelse. Jag hoppas att Ann-Sofie Alm verkligen rätar ut det här missförståndet. Jag är förvånad. Jag hoppas att riksdagsledamoten klarar ut det här och att hon inte anklagar Högsta förvaltningsdomstolen för att driva politik.

Jag blir också lite förvånad när Kjell Jansson undrar varför regeringen vill slå undan benen för företagen. Jag vill återigen påpeka att detta är en dom från Högsta förvaltningsdomstolen. Menar Kjell Jansson att Högsta förvaltningsdomstolen vill slå undan benen för företag?

Det är häpnadsväckande att lyssna på Moderaterna. Man blir lite skrämmd, måste jag säga.

Det som har hänt är att Högsta förvaltningsdomstolen har uttolkat EU-reglerna – ett momsdirektiv. Vilken ersättning privata vårdgivare sedan får är någonting som regleras mellan landstingen och de privata vårdgivarna. Det är fritt för landstingen att skriva vilka avtal de vill. Om Västra Götaland har sådana avtal att privata vårdgivare inte längre vill vara kvar där finns det alla möjligheter för Västra Götalandsregionen att skriva nya avtal. Det är Moderaterna som styr där. Är det så att Ann-Sofie Alm har problem med de privata vårdbolagen på hemmaplan i Västra Götaland kan hon vända sig till Moderaterna i Västra Götaland, som dessutom nu får sin del av de 210 miljoner kronorna just för att kunna skriva om avtalen. Men det är inte regeringen som styr vilken ersättning de privata vårdgivarna får från landstingen, utan det styrs genom avtal med landstingen.

Vad är det då regeringen gör i det här läget? Schablonen, som är en ersättning till landstingen för de här avtalen, är enligt utvärdering för hög. Bedömningen mellan tummen och pekfingeret är att schablonersättningen även med den här förändringen är för hög i landstingen. Där finns möjlighet att kompensera. Därutöver gör vi en satsning på 210 miljoner kronor för att möjliggöra för landstingen att skriva om avtalen. Den konsekvensanalys som riksdagen har beställt ska vi naturligtvis göra. Utöver konsekvensanalysen kommer regeringen att tillsätta en utredning för att se om det finns EU-rättsliga förutsättningar att införa en alternativ ordning.

Min bedömning är att regeringen gör allt som är möjligt att göra i det här läget och som inte innebär att vi på något sätt försöker styra domstolarnas dömande i Sverige. Det är någonting som jag inte vill göra, för jag tycker att Sverige ska fortsätta att vara en rättsstat.

Prot. 2019/20:9
24 september

Svar på
interpellationer

Anf. 27 HANS ROTHENBERG (M):

Fru talman! För uttag av skatt fordras stöd i lag. De svenska lagstiftarna har tidigare slagit fast att alla led i vård och omsorg ska vara momsbefriade. Om Skatteverkets tolkning nu kommer att bli permanent finns det en praxis som innebär att lagstiftningen i så fall också måste ändras. Den nya tolkningen har skapat orimliga snedvridningar av villkoren mellan privata vård- och omsorgsgivare och verksamheter i offentlig regi, då landsting och kommuner får full momskompensation från staten, medan privata aktörer får stå för hela momskostnaden.

Organisationen Vårdföretagarna har med hjälp av företaget Deloitte tagit fram ett lagförslag som förtydligar att all vård som ges av legitimerad vårdpersonal ska vara momsfri, oavsett om den legitimerade yrkesutövaren driver ett eget företag eller är anställd och hos vem vederbörande i så fall är anställd. Detta skulle undanröja de problem som vårdmomsen har skapat i sjukvården. För att säkerställa att förslaget är förenligt med EU-rätten har Pernilla Rendahl, docent i finansrätt vid Handelshögskolan i Göteborg, granskat lagförslaget. Hennes bedömning är att det i EU-rätten inte finns hinder för att genomföra förslaget.

Fru talman! Finland gör en helt annan tolkning. I januari 2018 meddelade Högsta förvaltningsdomstolen i Finland sitt ställningstagande. Man utvidgade då momsfriheten för sjukvårdstjänster. I Finland är och förblir vidareförsäljning av hälso- och sjukvårdstjänster momsfri. Inom EU ska lika regler gälla. Detta går inte ihop med den nya praxis som sedan kort tid tillbaka råder i Sverige.

Fru talman! Det är inte bara principerna som inte riktigt hänger ihop. Det här ger effekter på många håll. I 46 år har den ideella Psoriasisföreningen i Stockholms län bedrivit vård utan vinstsyfte på öppenvårdsanläggningar, numera för många hudrelaterade diagnoser. Föreningen bedriver en högkvalificerad vård utan vinstsyfte och får enbart ersättning för genomförda vårdåtgärder. Nu drabbas denna förening av nya momsregler, där uthyrning av personal inom sjukvårdssektorn ska anses som skattepliktig omsättning.

Många läkare är bekymrade över effekterna. Det finns faktiskt många läkare som planerar att antingen flytta till annat land och verka i till exempel Norge eller lägga ned sin verksamhet. Omständigheterna har blivit för svåra.

Detta innebär problem även för Västra Götaland. Det handlar inte bara om att skriva nya avtal. Detta är en princip som råder, och den principen kan bara ändras genom ny lagstiftning.

De frågor jag ställde till finansministern hamnade lite grann i skymundan för kommentarer till mina meddebattörer. Mina frågor är: Vad vill regeringen? Vill regeringen ändra på denna ordning? Jag skulle bli väldigt glad om jag fick ett jakande svar på den frågan. Är det så att regeringen har en idé om detta? Det är tillåtet att ha en åsikt även om utredning pågår. Jurister hävdar att detta är möjligt, och Finland gör en annan tolkning. Det

finns saker och ting inom den svenska vården som vi har större behov av att ta tag i och få ordning på än att hålla på och diskutera momsregler.

Fru talman! Vad gör ministern om det skulle visa sig bli negativa effekter? Jag vill inte blanda in Reepalu eller någonting sådant – jag tycker att det kan grävas ned och hamna i riksdagens historiebok. Men vad gör ministern om det skulle visa sig bli negativa effekter? Återgår vi till ordningen då?

Anf. 28 KJELL JANSSON (M):

Fru talman! Högsta förvaltningsdomstolens beslut känner vi till. Det beslutet är alla medvetna om. Men det föranleder väl inte regeringen att inte implementera momsen i god ordning? Man gör också en annan tolkning jämfört med Finland, och vi är faktiskt i EU bägge två.

Jag vill fortfarande ha svar på varför finansministern inte avser att implementera momsen inom vården, vilket jag kan tycka att det finns starka skäl att göra, eftersom domstolen har gjort den här tolkningen.

Dessutom flyttas nu kostnaderna rätt ned till regionerna, medan staten får intäkter, vilket kanske inte är helt bra. Det är också någonting som ska ver.

Schablonersättningen är för hög, säger finansministern. På vilka grunder? Det vill jag ha svar på.

Anf. 29 ANN-SOFIE ALM (M):

Fru talman! Jag tackar finansministern för svaret.

Jag blir upprörd i talarstolen därför att jag förstår vad detta kommer att innebära om det genomförs. Jag skulle så gärna vilja att regeringen gjorde den här konsekvensanalysen och verkligen tog in vad som kommer att ske om detta går igenom.

I januariavtalet mellan regeringen, C och L skriver partierna att konkurrensneutralitet ska råda mellan offentliga och fristående vårdgivare vad gäller ekonomiska villkor. Det faktum att systemet med momskompensation till regioner och kommuner innebär att man behandlar dem olika i momshänseende tycker jag att man ska fästa ganska stor vikt vid. En del regioner – inte alla – ger schablonersättning för momsen till privata vårdgivare. Men i en konsekvensanalys är det viktigt att beakta att schablonersättningen inte speglar företagets faktiska momskostnader.

När man förstår att den momskompensation de får från regionen inte täcker de nya momskostnaderna när vårdmomsen införs förstår man också att det blir otroligt svårt ekonomiskt att fortsätta att bedriva den vård som ges. Jag skulle väldigt gärna vilja se konsekvensanalysen från regeringen skyndsamt innan fler privata vårdföretagare lägger ned sin verksamhet.

Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Hans Rothenberg frågade mig vad regeringen vill, och det svarade jag på redan i mitt första anförande. Vi ska se över de EU-rättsliga förutsättningarna för att ha en alternativ ordning, och om sådana föreligger ska ett förslag lämnas. Det är väldigt tydligt vad regeringen vill. Om det finns möjlighet att ändra lagstiftning kommer vi att ändra lagstiftningen. Det återstår att se om det finns någonting som vi inte har upptäckt än som det skulle vara möjligt att göra.

Det som är viktigt för alla i denna kammare att förstå är att detta är något som inte regleras mellan staten och de privata vårdgivarna utan mellan landstingen och de privata vårdgivarna. Vilken ersättning som de privata vårdgivarna får för sina tjänster är någonting som regleras mellan dem och landstingen. Vi ger nu landstingen ytterligare resurser för att möjliggöra att de ska kunna skriva nya avtal med de privata vårdgivarna för att de ska kunna fortsätta att verka på goda villkor.

Utöver de extra pengarna ger regeringen en schablonersättning till landstingen för att de ska kunna skriva avtal med de privata vårdgivarna. Den schablonen har en utredning kommit fram till är för hög, vilket rimligen möjliggör för landstingen att skriva bra avtal för de privata vårdgivarna.

Svaret på hur det ska bli för de privata vårdgivarna i framtiden handlar om ifall vi hittar någon möjlighet att ändra lagstiftningen. Men även om vi inte skulle hitta en möjlighet att göra detta lagstiftningsvägen finns alla möjligheter i världen för landstingen eller regionerna att skriva avtal med de privata vårdgivarna så att de har bra förutsättningar att kunna bedriva sin verksamhet.

Ta till exempel den psoriasisklinik som Hans Rothenberg talade om. Den har ett avtal med Stockholms läns landsting. Stockholms läns landsting styrs av moderater. Om Hans Rothenberg är oroad över den klinikens framtid ska han naturligtvis tala med moderaterna i landstinget.

Det finns dessutom en möjlighet för alla privata vårdgivare att helt komma bort från detta. Det är att inte längre ha inhyrd personal utan i stället anställa personal. Det är inte alltid man kan anställa personal på heltid eller halvtid. Men det är fullt möjligt enligt svensk lagstiftning att anställa personal på timmar. Alla privata vårdgivare som tycker att moms är ett problem med inhyrd personal: Anställ den per timme så är hela problemet ur världen!

Anf. 31 HANS ROTHENBERG (M):

Fru talman! Rätten till heltid är ett socialdemokratiskt hedersuttryck. Nu föreslår finansministern att man ska anställa vårdpersonal på timmar: Say no more!

Moms är inte någon historia som är en överenskommelse mellan landsting och vårdgivare. Moms är någonting som staten tar ut. Moms är någonting som bestäms av regering och riksdag. Beslut om moms är ett politiskt beslut som inte vare sig kan eller ska delegeras till andra nivåer.

Det finns en schablonkompensation på 210 miljoner kronor över tre år. Vårdföretagarna, som känner till hur deras medlemsföretag fungerar, anser att det är klart otillräckligt. Vad de framför allt saknar är tydliga signaler från regeringen om vad som långsiktigt behövs och vad man långsiktigt vill.

Vill man att vi ska kunna ha en sjukvård där det är många aktörer som kan spela olika roller i olika sammanhang ska man kratta manegen och bädda för det. Men tycker man att det inte är bra med privata vårdgivare kan man säga: Ta en anställning i stället, och gå in på timmar! Men då kan man inte sedan komma och tala om rätten till heltid.

Fru talman! Jag hoppas att utredningen kommer att ge ett bra utslag. Jag hoppas att regeringen kommer att lägga fram ett förslag och göra vad som behövs så att vi ska kunna återgå till den ordning som var före moms-höjningen.

Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Hans Rothenberg missförstår medvetet vad jag vill. Det är ett klassiskt grepp i en debatt, men det blir inte elegantare för det. Hans Rothenberg vet mycket väl att jag talar om den inhyrda personal som hyrs in från sina egna bolag till de privata företagen. För den individen gör det ingen skillnad för anställningstryggheten att vara anställd per timme eller att vara inhyrd via sitt bolag per timme.

Ingen är mer entusiastisk än jag för att människor ska vara fast anställda. Det här handlar om privata bolag som väljer att hyra in personal. Det är vad Hans Rothenberg slåss för, att man ska hyra in personal inte på heltid utan på timmar. Det är vad det handlar om. Det går att slippa den förändrade momsen genom att i stället anställa per timme.

Hela ersättningen till de privata vårdgivarna regleras mellan landstingen och de privata företagen. Vad de privata företagen betalar i skatt är någonting som bestäms av riksdag och regering eller delvis av EU eftersom det är ett momsdirektiv från EU, och det är som det är.

Men hur villkoren är för de privata vårdgivarna i respektive landsting är någonting som regleras mellan landstingen och de privata bolagen. Där finns alla möjligheter både för moderater i Västra Götaland och för moderater i Stockholm att ge privata bolag sjysta förutsättningar. Dessutom fyller regeringen på med pengar för att möjliggöra detta.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2018/19:296 om avvikande personnummer

Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Angelica Lundberg har frågat mig vad jag avser att göra för att minska risken för att personnumren tar slut och hur jag vill förhindra att fler får ett personnummer som inte stämmer med deras födelsedatum.

Den lagändring som genomfördes den 1 juli 2009 innebär att Skatteverket, för födelseålder där det inte finns fler födelsenummer att tilldela, får ange födelsedagen med en närliggande dag i månaden. Skatteverket får alltså i undantagsfall fastställa ett personnummer där födelseåldern i personnumret avviker från den faktiska födelseåldern. Uppgift om den korrekta födelseåldern framgår i stället av folkbokföringsdatabasen.

Lagändringen genomfördes för att kunna tillgodose behovet av ett större antal personnummer. Ställt i relation till de alternativ som övervägdes innebär ändringen inte någon radikal och avsevärt mer kostnadskrävande ändring av personnummersystemet.

Anf. 34 ANGELICA LUNDBERG (SD):

Fru talman! Jag får tacka statsrådet för det ovanligt korta svaret på min interpellation. Det är uppenbart att statsrådet varken har förstått problemet eller har några lösningar för att komma till rätta med det.

Antalet unika personnummer som Skatteverket har att fördela är begränsat. Sverige har ett system med en tredje siffra som könsbestämmande och en fjärde som kontrollsiffra sist i personnumret, vilket innebär att det finns strax under 1 000 personnummer att fördela för varje dag.

Redan 2007 signalerade Skatteverket att personnumren för vissa datum höll på att ta slut. Regeringen tillsatte då en utredning som ledde fram till en proposition. Den klubbades senare igenom, och precis som statsrådet sa gavs Skatteverket möjligheten att ge personer ett annat datum i personnumret om numren för det datum då personen faktiskt är född har tagit slut. Följden av förslaget ansågs bli att bara några få personer skulle få ett personnummer som inte stämde överens med deras födelsedag och att det aldrig skulle drabba personer som var under 30 år. Regeringen poängterade då också vikten, framför allt för barn, av att ha en korrekt födelsedag i personnumret.

I den utredning som föregick propositionen ansåg man att personnummersystemet måste innehålla stora marginaler för att klara en, som man kallade det, omfattande invandring. Man talade då om 2006 och 2007 års nivåer på invandring som rekordhöga. Invandringen uppgick då till ca 100 000 personer på två år.

Utredaren kunde alltså inte förutspå att regeringens förda politik skulle leda till att invandringen skulle öka ytterligare. Det verkar som att det bara var vi sverigedemokrater som insåg detta och som också kunde se vad konsekvenserna skulle bli.

Utredningen pekade också på att många av dem som invandrar till Sverige uppgår den 1 januari eller den 1 juli som födelsedag. Trots detta ansåg man alltså inte att förslaget skulle ha någon större påverkan, då det aldrig skulle drabba yngre personer. Detta visade sig vara fel.

När förslaget klubbades igenom berördes åtta personer. Invandringen har sedan dess slagit rekord på rekord. Förvånansvärt många som kommer till Sverige uppgår att de är födda den 1 januari, eller så kan de inte bevisa sin identitet och får därför den 1 januari eller den 1 juli i personnumren.

Antalet personer som inte fick sin födelsedag i personnumret ökade exceptionellt mycket till hela 2 500 personer år 2016 från att alltså ha varit 8 personer år 2009. Men det tog inte stopp där, utan antalet mer än fyrdubblades sedan på ett år, mellan 2016 och 2017, till 11 000 personer. I dagsläget har så många som 20 000 personer ett personnummer som inte stämmer överens med deras födelsedag. Av dessa är nästan 3 500 barn, och hela 10 000 personer, alltså hälften, är under 30 år.

Min fråga till statsrådet är därför: Avser statsrådet att vidta några som helst åtgärder för att komma till rätta med de här problemen?

Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Bara för att få proportioner på hur stort problemet är: Är det någon som föds i Sverige som får fel datum i personnumret? Nej, inte vad jag någonsin har hört talas om. Det här handlar om människor som invandrar till Sverige.

Om man har ett födelsedatum i maj, oktober eller april – är det då vanligt att man får ett annat datum än det som står i ens pass eller annan id-handling? Nej, det är det inte heller. Detta handlar i huvudsak om personer som kommer hit med handlingar som säger att man är född den 1 januari eller den 1 juli. Då kan man få ett annat datum än det som står i ens pass eller någon annan id-handling som man har med sig.

Betyder det att man då har fel födelsedatum i det svenska personnumret? Ja, det gör det. Betyder det att den 1 januari eller den 1 juli i stället hade varit rätt födelsedatum? Nej, det hade inte heller varit rätt födelsedatum eftersom många av dem som har den 1 januari eller den 1 juli i sina handlingar kommer från länder där man inte exakt preciserar när ett barn är fött. Man har i stället en ungefärlig uppgift, ofta den 1 juli eller den 1 januari.

Det ska dock sägas att det också kan finnas enskilda individer som faktiskt är födda den 1 januari eller den 1 juli. Det kan vara personer från till exempel andra länder i Europa, från USA eller från Latinamerika som har detta som korrekt datum och som nu får fel datum. Men de allra flesta är personer för vilka både den 1 juli, den 2 juli och den 3 juli troligen är fel datum eftersom man inte vet när de föddes. Det är viktigt att påpeka att för den som kommer från ett annat land i Europa och på riktigt har fått fel datum står också det korrekta födelsedatumet i de svenska id-handlingarna, både i pass och i körkort.

Är det då värt att lägga många miljoner, hundratals miljoner kronor, på att ändra hela folkbokföringssystemet? Ska vi ha dessa kostnader både för staten och för privata företag för att nyanlända från länder som Afghanistan, Somalia eller Eritrea ska ha den 1 juli i stället för den 2 juli, troligen båda felaktiga datum, i sina pass? Jag tycker att det är svårt att motivera.

Om man trodde att Sverige också i framtiden skulle ha ett omfattande antal asylsökande, som vi hade 2014–2015, kanske man skulle kunna fundera på det. Men regeringen har lagt om migrationspolitiken. Vi har halverat kostnaden för migration och avser att föra en stram migrationspolitik också i framtiden. Mot den bakgrunden tror jag inte att det är värt att lägga alla dessa miljoner på att personnummer med fel datum i stället skulle innehålla ett annat felaktigt datum.

Anf. 36 ANGELICA LUNDBERG (SD):

Fru talman! Jag noterar att statsrådet inte verkar tycka att det här är ett problem. Jag tycker också att det är anmärkningsvärt att statsrådet gör skillnad på personer som är födda i Sverige och personer som är födda utomlands. Varför skulle det vara mindre värt att vara född utomlands? Det kan jag inte förstå.

Personnumret är någonting som är väldigt viktigt här i Sverige och något vi använder oss av så gott som dagligen. Att inte få sin födelsedag i sitt personnummer är inte bara orättvist, utan det innebär också problem för dem som drabbas.

En som blev drabbad är sexåriga Milo. När Milo fick sitt personnummer upptäckte hans mamma att det inte stämde med hans födelsedag och ringde därför till Skatteverket för att få det ändrat. Skatteverket meddelade då att personnumren för den 1 januari det året hade tagit slut, och Milo fick därför ett avvikande personnummer. Beslutet gick inte att överklaga.

Milo har sedan vid flera tillfällen blivit ifrågasatt, bland annat i skolan, när han har berättat att han fyller år den 1 januari eftersom det står den 2 januari i hans personnummer. Hans föräldrar har fått förklara detta för både lärare och personal på lekland.

Jag har själv två barn, båda i sexårsåldern. Det är en känslig tid i livet, och det är mycket som händer när man börjar skolan och ska frigöra sig ytterligare från föräldrarna. Som blyg sexåring är det antagligen inte jättelätt att stå på sig när någon personal ifrågasätter ens födelsedag.

Det är alltså angeläget att se över systemet igen och att den här gången se till att det håller över tid. Den förra utredningen konstaterade att det dåvarande systemet bara funkade i 50 år på grund av den stora invandringen och att det nya systemet borde hålla i minst 100 år.

Även Skatteverket anser att det är dags för en ny utredning eftersom det nu är så många människor som berörs och framför allt eftersom det nu drabbar barn. Att till exempel ta bort den könsbestämmande siffran i personnumret skulle inte vara en fullgod lösning då det bara skulle innebära att man kan fördela personnumren fritt mellan könen.

Jag frågar därför statsrådet igen: Vad tänker statsrådet göra för att inte fler barn som Milo ska bli drabbade?

Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Ja, vad tänker jag göra? Jag tänker fortsätta att bedriva en stram migrationspolitik. Det är svaret.

Det är oerhört allvarligt om det är så att barn blir ifrågasatta av skolan. Här är det viktigt att skolpersonal får information om att det kan finnas individer som börjar skolan, som går i skolan eller som kommer till skolan som har ett personnummer med ett annat datum än det som är deras födelsedag. Det är någonting som personalen naturligtvis inte har rätt att ifrågasätta. Det är möjligt att man borde gå ut med mer information och uppmärksamma detta, för självklart ska inget barn i Sverige behöva bli ifrågasatt.

Däremot tycker jag att det är viktigt att påpeka att många av dem som har ett felaktigt datum i sitt personnummer inte heller hade haft ett korrekt datum där om det hade varit den 1 juli eller den 1 januari, eftersom många av dem som har detta kommer från länder där man inte har exakt datum för födseln.

Men det hindrar inte att det kan finnas ett antal barn – rimligen ett mindre antal – som det barn som Angelica tog upp, för vilka det på riktigt är ett problem att det verkligen är fel datum och där man vet vilket datum som är det korrekta. Därför är det naturligtvis viktigt att det finns god information.

Att ändra personnummersystemet är en mycket kostsam reform. När man har gjort utredningar har det varit svårt att uppskatta exakt hur mycket det skulle kosta, men det handlar om hundratals miljoner kronor. Givet att i alla fall jag ser framför mig att Sverige kommer att fortsätta ha en mycket stram migrationspolitik är det svårt att motivera att detta ska kosta hundratals miljoner kronor, både för det offentliga och för privata företag.

Anf. 38 ANGELICA LUNDBERG (SD):

Fru talman! Jag kan först och främst konstatera att statsrådet och jag har väldigt olika uppfattning om vad som är stram migrationspolitik.

Jag kan också konstatera att om nu den här reformen är så otroligt kostsam är det ju ännu viktigare att vi när vi gör om personnummersystemet ser till att göra ett system som håller på riktigt. Nu gjorde vi om personnummersystemet för bara tio år sedan, och det visade sig att det inte alls räckte.

I dagsläget har 20 000 personer ett felaktigt personnummer. Det är alltså fler som är drabbade av detta än antalet personer som bor i exempelvis Nässjö eller Hässleholm. Siffran har ökat med 700 procent sedan 2016. Den nuvarande regeringen har suttit vid makten i över fem år nu. Uppenbarligen är detta inte en fråga som man har lagt någon särskild vikt vid. Därför finns det anledning att tro att siffran kommer att öka ytterligare.

Milo var inte den förste som drabbades, och han kommer inte att vara den siste. Problemen är uppenbara. Skatteverket vill se en ny utredning. Vad är det som gör att regeringen säger nej till att utreda just detta, när man kan utreda så mycket annat? Är inte dessa 20 000 personer viktiga för regeringen?

Anf. 39 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Alla människor är viktiga för regeringen. Dock finns det många åtgärder i samhället som jag ser stora behov av att öka resurserna till, och att lägga hundratals miljoner kronor på att personer ska ha ett annat felaktigt födelsedatum i sitt personnummer än det felaktiga födelsedatum de har nu är för mig inte uppenbart den allra bästa avvägningen av våra resurser.

Att framtidssäkra systemet för att Sverige i framtiden eventuellt skulle ha fler år med lika omfattande invandring som 2014 och 2015 är inte heller för mig uppenbart väl avvägt, eftersom jag ser framför mig en fortsatt mycket stram migrationspolitik.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2018/19:302 om aggressiv skatteplanering

Anf. 40 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Tony Haddou har frågat mig vilka initiativ jag är beredd att ta för att åtgärda problemet med de så kallade cum-cum- och cum-ex-bedrägerierna, som har drabbat flera länder i Europa, och om jag anser att det behöver genomföras en offentlig utredning.

De förfaranden som interpellanten hänvisar till syftar till att antingen kringgå ett lands källskatt på utdelningar på aktier eller på felaktiga grunder begära återbetalning av en sådan källskatt.

Källbeskattningen av utdelningar på aktier i svenska bolag till utländska ägare sker i Sverige genom kupongskatten. Regleringen av kupongskatt är generellt sett föråldrad och i behov av översyn. I november 2017 tillsattes en särskild utredare med uppdrag att bland annat undersöka om utformningen av kupongskatt leder till skattebortfall eller kringgåenden och ta

ställning till hur det i så fall bör åtgärdas. Utredarens arbete är slutfört, och utredarens förslag bereds i Finansdepartementet.

Utöver robusta källskatteregler är utbytet av information mellan olika länder avgörande för att motverka att skattskyldiga undandrar sig beskattning. Det är därför av stor betydelse att informationsutbytet på skatteområdet under de senaste åren har utvidgats kraftigt och kommer att utvidgas ytterligare de kommande åren.

Anf. 41 TONY HADDOU (V):

Fru talman! Jag tackar ministern för svaret. Tyvärr väcker ministern snarare fler frågor och funderingar än ger något konkret svar på frågorna.

Gång på gång avslöjas nu de rikas skatteflykt. Det är naturligtvis pengar som hade kunnat gå till bland annat vården och skolan – eller till ett värdigt flyktingmottagande, som finansministern precis talade om. Nu trixas de här pengarna i stället iväg till en finansiell elit. Det är här jag menar att finansministern måste agera.

Anledningen till att jag ställer frågor till finansministern är att vi förra året kunde följa en internationell granskning, som TT och SVT deltog i, där man avslöjade de så kallade cum-cum- och cum-ex-bedrägerierna. Dessa upplägg med aktier har drabbat flera länder i Europa. Det har också visat sig att flera stora europeiska banker har medverkat i skatteuppläggen. Enligt en tidigare bankchef vid SEB har omfattande skatteupplägg med aktieägartransaktioner gjorts i Sverige.

Dessa upplägg har kallats Europas största skattesvindel. Jag skulle kalla det en osmaklig fifflarfest för den finansiella eliten.

Nu har det gått ett år sedan avslöjandena. Det krävs politiska åtgärder för att stoppa den aggressiva skatteplaneringen. Finansministern hänvisar till utredningen av kupongskatten, vilket är rimligt. Att den behöver moderniseras tror jag att vi håller med varandra om. Men det har faktiskt gått ett år sedan detta uppdagades. Ökat informationsutbyte, som ministern nämner, är naturligtvis viktigt, men det kan endast få en begränsad effekt så länge den svenska lagstiftningen inte stärks på området.

Jag skulle vilja höra något konkret om vilka initiativ som finansministern är beredd att ta mot denna typ av skatteupplägg. I stället för en hänvisning till en utredare skulle jag vilja få svar på frågan vilken finansministerns egen politiska bedömning är.

Anf. 42 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Jag vill tacka interpellanten för att han tar upp ett mycket angeläget ämne. Skattefusk och skatteundandragande är inte bara någonting som drar undan resurser som vi behöver i välfärden utan också någonting som förstör tilliten i samhället, den som har gjort Sverige till ett sådant fantastiskt land.

Cum-ex och cum-cum är två olika företeelser som har uppmärksamats. Cum-ex är någonting som är tydligt kriminellt. Det får man inte göra; det är väldigt tydligt att lagstiftningen inte tillåter det. Här handlar det om att Skatteverket ska ha både tillräcklig information och tillräckliga resurser för att kunna arbeta mot cum-ex. Där är det ökade informationsutbyte som vi har och som vi har beslutat om i EU, och som nu också är ett automatiskt

Prot. 2019/20:9
24 september

Svar på
interpellationer

informationsutbyte, ett viktigt verktyg för Skatteverket. Därutöver har regeringen ökat resurserna till Skatteverket för att kunna jobba inte minst mot internationellt skattefusk.

Den andra delen är cum-cum. Det handlar om hur man kan förändra det svenska systemet för kupongskatt. Där kom en utredning fram med sitt betänkande i våras, och det betänkandet bereds nu i Regeringskansliet. Jag hoppas att så snart som möjligt kunna komma fram med förslag – den svenska kupongskattelagen *är* föråldrad. Jag hoppas också att i det förslaget kunna ha med åtgärder som adresserar cum-cum-problematiken.

Anf. 43 TONY HADDOU (V):

Fru talman! Det finns också domar där detta har prövats i svensk domstol, exempelvis Carnegiemålet. Det som skiljer sig åt i de upplägg som har avslöjats är att bevisen är så tydliga.

Enligt en ny utredning som kom för två månader sedan från Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Esma, tycks skatteplundringen ändå fortsätta, framför allt när det gäller europeiska länder som Belgien, Danmark och Sverige. Man har tittat på omsättningen på aktiemarknaden kring utdelningsdagarna, som vanligtvis äger rum i april eller maj då transaktionerna genomförs. I analyserna är det tydligt att utlåningen av aktier ökar markant i de flesta EU-länder under den perioden.

Många länder har nästan helt strypt möjligheterna för dessa upplägg genom att införa en minimitid, en så kallad karenstid, som aktierna måste innehåsa före och efter utdelningstillfället. Den som ansöker om återbetalning av källskatt har ofta också bevisbördan för att det som genomförs under karenstiden i sin helhet är affärsmässigt och lagligt. Tyskland är ett exempel. Där har man lyckats få ned utlåningstopparna till nästan noll. De har en karenstid som gör att det inte går att genomföra skatteupplägg på det sättet.

I Sverige har vi dock inte någon ny lagstiftning, vilket ger en tydlig bild av att vi inte åtgärdat problemet när vi sett det peaka i den här undersökningen. Min fråga till finansministern blir helt enkelt om hon avser att införa ett liknande regelverk som exempelvis det i Tyskland.

Anf. 44 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Sverige och Tyskland har lite olika system när det gäller just kupongskatt och hur återbetalningen sker – om den sker direkt eller i efterhand. Det gör att det inte är alldeles enkelt att jämföra de olika systemen. Däremot har den utredning som har sett över kupongskattelagen också tittat på hur man kan angripa det här problemet i Sverige. Jag hoppas att vi när vi kan lägga fram en ny lagstiftning då hittar ett sätt att ta oss an det här som passar in i den svenska lagstiftningen.

Jag delar helt interpellantens åsikt att det här är en företeelse som undergräver legitimiteten i skattesystemet och också undandrar skattesystemet välbehövligen resurser för välfärden.

Anf. 45 TONY HADDOU (V):

Fru talman! Det är bra att finansministern ser detta. Dock är det ett år för sent, eftersom det är så länge sedan de här bedrägerierna kom upp. Sedan skulle utredningen ha kommit tidigare – i december, tror jag – men det har det dragits ut på. Vad som har hänt i stället är att de här affärerna

med aktiehandel har kunnat fortsätta. Det är ett typexempel på hur bedragare ständigt hittar nya vägar för att lura skattesystemen. Där har inte finansministern varit med, helt enkelt. Det här är en utredning som kommer över ett år för sent. Jag menar att lagstiftningen måste följa med där.

Utredningen som finansministern har nämnt kanske också kommer fram till att vi ska anpassa oss till EU-lagstiftningen. Det är sådana förslag som ofta kommer från Finansdepartementet. Blir finansministern nöjd då – om vi till exempel ska anpassa oss till EU-lagstiftningen?

Det är faktiskt flera andra länder som går före när det gäller detta. Jag har tagit upp några exempel. Jag tycker att finansministern ska agera och angripa sådana här transaktioner. Det skulle jag vilja se. Vi har sett att länder som har gått före har kunnat täppa igen sådana här transaktioner, och det tycker jag att Sverige också ska kunna göra utan att vänta så här länge på en utredning.

Det har gått mer än ett år. Finansministern talar alltid om att vi ska göra någonting åt skatteundragande, men det har inte hänt någonting på ett år.

Anf. 46 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Vi har ofta en lite längre lagstiftningsprocess i Sverige än i andra EU-länder, Tony Haddou. Det är för att vi har vår tradition med att först ha en offentlig utredning och sedan skicka ut den på remiss så att alla delar av samhället har möjlighet att yttra sig över lagstiftningen. Därefter fattar regeringen beslut om en lagrådsremiss, och så ska det lagrådsgranskas. Sedan fattar regeringen beslut som kommer till riksdagen, och därefter ska riksdagen fatta beslut. Men det finns också poänger med att ha det på det här sättet. Det blir färre fel i lagstiftningen, och det finns också möjlighet att involvera alla som kan vara berörda av förändringar i samhället. Det tror jag i grunden är bra för demokratin.

Däremot delar jag uppfattningen att det är oerhört viktigt att regeringen är aktiv och jobbar mot skatteflykt. Här har vi också gjort en lång rad insatser under mina år som finansminister. Vi har förbättrat informationsutbytet, vi har ett automatiskt informationsutbyte och vi har via EU drivit på för en svart lista över de länder som kallas för skatteparadis. Det finns jurisdiktioner som är skatteparadis, och vi har gett Skatteverket i uppdrag att särskilt granska transaktioner med sådana länder. Vi har därutöver förändrat hur vi ser på Malta vad gäller möjligheten att förenkla lagstiftningen. Vi har gett ett uppdrag och förstärkta resurser till Skatteverket. Vi har ett verkligt huvudmannaregister som ska införas. Vi har därutöver utökade krav på kassaregister och personalliggare i Sverige.

Här har vi alltså arbetat aktivt för att minska möjligheterna till skattefusk, och, nota bene, flera av de åtgärderna har vi dessutom genomfört i samarbete med Vänsterpartiet. Jag vill tacka för ett bra stöd för regeringen i det arbetet.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 10 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2019/20:8 Digitaliserade hyresförhandlingar

2019/20:9 Nya regler om uppehållstillstånd för forskning och studier inom högre utbildning

2019/20:10 Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

2019/20:11 Ändringar i kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting

2019/20:14 Ingripanden mot utländska kreditinstitut och vissa andra penningtvättsfrågor

2019/20:15 Skydd av Sveriges säkerhet vid radioanvändning

2019/20:16 Transmissionsledning för naturgas mellan EU och tredjeland

Skrivelse

2019/20:6 Riksrevisionens rapport om regeringens styrning av kulturområdets institutioner

§ 11 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 20 september

2019/20:10 Utredning om ordningsvakter

av *David Josefsson* (M)

till statsrådet *Mikael Damberg* (S)

den 23 september

2019/20:11 Utvecklingsårets betydelse för bristyrken

av *Mats Green* (M)

till arbetsmarknadsminister *Eva Nordmark* (S)

§ 12 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 20 september

2019/20:30 LSS

av *Lars Beckman* (M)

till socialminister *Lena Hallengren* (S)

2019/20:31 Handläggningstiderna för säkerhetsklassificering

av *Lars Püss* (M)

till försvarsminister *Peter Hultqvist* (S)

2019/20:32 Stopp för könsstympning av flickor

av *Margareta Cederfelt* (M)

till statsrådet *Åsa Lindhagen* (MP)

den 23 september

Prot. 2019/20:9

24 september

2019/20:33 Kvaliteten på teknisk utrustning hos polisen

av *Lars Beckman* (M)

till statsrådet *Mikael Damberg* (S)

2019/20:34 Antalet poliser

av *Johan Forssell* (M)

till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2019/20:35 Högteknologiska och klimateffektiva arbetstillfällen i Västsverige

av *Ann-Sofie Alm* (M)

till näringsminister *Ibrahim Baylan* (S)

2019/20:36 Afrikansk svinpest

av *Åsa Coenraads* (M)

till statsrådet *Jennie Nilsson* (S)

2019/20:37 Export av svenskt griskött till Kina

av *Åsa Coenraads* (M)

till statsrådet *Anna Hallberg* (S)

2019/20:38 Provtagning av hjorddjur

av *Åsa Coenraads* (M)

till statsrådet *Jennie Nilsson* (S)

§ 13 Anmälan om skriftligt svar på fråga

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 20 september

2019/20:1 Unrwars uppvigling i de palestinska skolböckerna

av *Björn Söder* (SD)

till statsrådet *Peter Eriksson* (MP)

§ 14 Kammaren åtskildes kl. 15.04.

Sammanträdet leddes

av tredje vice talmannen från dess början till och med § 9 anf. 42 (delvis)
och

av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Avsägelse	1
§ 2 Anmälan om kompletteringsval	1
§ 3 Meddelande om frågestund	1
§ 4 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott	2
§ 6 Svar på interpellationerna 2018/19:272 och 275 om skattebelastningen på privatbilismen	3
Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	3
Anf. 2 JAN ERICSON (M)	4
Anf. 3 SAILA QUICKLUND (M)	5
Anf. 4 LARS BECKMAN (M)	6
Anf. 5 JÖRGEN BERGLUND (M)	7
Anf. 6 LARS JILMSTAD (M)	8
Anf. 7 STEN BERGHEDEN (M)	8
Anf. 8 ANN-SOFIE ALM (M)	9
Anf. 9 ARIN KARAPET (M)	10
Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 11 JAN ERICSON (M)	12
Anf. 12 SAILA QUICKLUND (M)	13
Anf. 13 LARS BECKMAN (M)	14
Anf. 14 JÖRGEN BERGLUND (M)	14
Anf. 15 LARS JILMSTAD (M)	15
Anf. 16 STEN BERGHEDEN (M)	15
Anf. 17 ANN-SOFIE ALM (M)	16
Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 19 JAN ERICSON (M)	17
Anf. 20 SAILA QUICKLUND (M)	18
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	18
§ 7 Svar på interpellation 2018/19:284 om momsbeläggning av sjukvårdstjänster	19
Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	19
Anf. 23 HANS ROTHENBERG (M)	20
Anf. 24 KJELL JANSSON (M)	20
Anf. 25 ANN-SOFIE ALM (M)	21
Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	22
Anf. 27 HANS ROTHENBERG (M)	23
Anf. 28 KJELL JANSSON (M)	24
Anf. 29 ANN-SOFIE ALM (M)	24
Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	24
Anf. 31 HANS ROTHENBERG (M)	25

Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	26
§ 8 Svar på interpellation 2018/19:296 om avvikande personnummer	26
Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	26
Anf. 34 ANGELICA LUNDBERG (SD)	27
Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	27
Anf. 36 ANGELICA LUNDBERG (SD)	28
Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	29
Anf. 38 ANGELICA LUNDBERG (SD)	30
Anf. 39 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	30
§ 9 Svar på interpellation 2018/19:302 om aggressiv skatteplanering	30
Anf. 40 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	30
Anf. 41 TONY HADDOU (V)	31
Anf. 42 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	31
Anf. 43 TONY HADDOU (V)	32
Anf. 44 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	32
Anf. 45 TONY HADDOU (V)	32
Anf. 46 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	33
§ 10 Bordläggning	34
§ 11 Anmälan om interpellationer	34
§ 12 Anmälan om frågor för skriftliga svar	34
§ 13 Anmälan om skriftligt svar på fråga	35
§ 14 Kammaren åtskildes kl. 15.04	35